

Megjelenik naponta reggel.
Főszerkesztőség, kiadóhivatal
nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd
(József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgőnyom:
Közöny, Arad. Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Felirattási árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lei.
Külföldre havonta 50 Lei
több. Egyszeri szám 5 Lei.
Vasárnap 6 Lei. (Bucurestiben 50 bani felár)
Hirdetések tarifa szerint

XLV. évfolyam, 52. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szerda, 1930. március hó 5

Egy becsületes informátor.

Bakker van Bosse asszonynak a Népszövetségi Ligák Uniójának brüsszeli ülésén ismertetett kelet-európai tapasztalatai, mint előrelátható volt, ellentétes hangulatot váltott ki Romániában. Ezen a helyen már foglalkoztunk ezzel a kérdéssel és megállapítottuk, hogy hasonló, a nemzet presztízsét sértő kijelentéseknek csak úgy lehet elejét venni, ha a kisebbségeknek megadják jogaikat és beváltják velük szemben tett ígéreteiket. A bucaresti-i sajtó támadja a magyarság és németiség vezetőit és azt írja róluk, hogy ők informáltak Bakker van Bosse asszonyt. Brandsch Rudolf szász képviselő már megadta a választ erre a vádra. Kijelentette, hogy valóban alkalma volt beszélni Bakker van Bosse asszonnyal és ismertette vele a romániai kisebbségek helyzetét. Most pedig dr. Jakabffy Elemér mondja el a román lapok vádjára a maga véleményét. Jakabffy nyilatkozata így hangzik:

— Egy pillanatra sem titakoztam, hogy azok közé tartozom, akik Bakker asszonyt fényesen informálták. Aki azonban ezt a hölgyet valamelyest ismeri, tudja, hogy akármi-lyen gentiemanek legyenek az illetők, akikkel érintkezett, azoknak az uraknak információi alapján nem merne olyan jelentést készíteni, amely Európa nyilvánosságára elé kerül. Bakker asszony rajtam kívül még sokakkal érintkezett és sokaktól szerzett információt. Nem vagyok azonban feljogosítva, hogy megnevezem azokat, akik itt úgy magyar, mint német részről őt tájékoztatták. Idegenek előtt rendkívül megfontolom, hogy mit mondok és csakis olyan abszolút igazságokat hirdetek, amelyekért minden felelősséget Isten és ember előtt vállalok.

— Nem fekszik előttem még Bakker asszonynak az a jelentése, amelyet a népszövetségi ligák kisebbségi szakosztálya előtt benyújtott és így nem tudom azt sem, annak mely részei azok, amelyeket Stoica ur kifogásolt. Ha egyáltalában vannak ebben a jelentésben kifogásolható részek, akkor azok csak azért kifogásolhatók román szempontból, mert háj az ilyen kifogásolható, de valóban megtörtént dolgoknak a feltárása. Mindezekből pedig az következik, hogy itthon kell az ügyeket helyesen elintézni. Végezetül még csak azt jegyzem meg, hogy mennyire elhibázott volt a román kormányzatnak az a ténykedése is, hogy nehézségeket gördített a romániai magyar népszövetségi liga megalakulása elé. Ime, ha Stoica ur mellett ott ült volna a magyar kisebbség delegáltja is, akkor Stoica ur Bakker asszony előadásával szemben mint tényre hivatkozhatott volna a magyar reprezentánsra, aki kénytelen lett volna ott, ha valóban tévesek az információk. Bakker asszony szemébe mondani és igazolni, hogy állításai nem helytállóak. Mert a magyarság képviselője az államkormányzattal és az egész közvéleménnyel szemben felel azért, hogy a nagy nyilvánosság előtt csak olyan nyilatkozatokat tegyen, amelyek teljes egészükben megfelelnek a valóságnak.

Negyvennyolc órán belül megtörténik a kormány reorganizálása.

Határozottan kerül az igazságügyminisztérium élére. — Iunian fenntartja Erdélyellenes álláspontját. — Miniszterek távolmaradása miatt fontos üléseket kellett elhalasztani. — A moldvaiak nyíltan követelik Costachescu távozását.

Bucurestiből jelentik: Maniu, Madgearu és Mihalache között a tárgyalások a mai napon tovább folytak a kormány átalakítására vonatkozólag. Csütörtöki minisztertanács lesz. Illetékes helyen megcáfolják a Rador távirati híradás utján, hogy belpolitikai nyugtalanság lenne az országban.

Ma, amint megírtuk a kormánypart végrehajtó-bizottsági ülést tervezett. Vaida azonban nem érkezett meg és így az értekezlet holnapra marad. Madgearu késői érkezése miatt (a program szerint fél nappal később), a tegnapi vezérő-bizottsági ülés is elmaradt. Vaida a tegnapi telefonbeszède során jelentette Maniunak, hogy nem jöhet, mert mindaddig, amíg Hatiegan egyetemi tanár beleegyezését nem adja utazásába, nem meri kockáztatni egészségi állapotát.

A kormány átszervezésének vitájában, de különösen az igazságügyminiszter ügyében, a mai napon beleszólt az erdélyi kormányparti ifjúság lapja: a Chemarea is. A lap hatalmas cikkben leközli, hogy a Monitorul Oficialban most jelent meg 129 segédbíró névezeése, a kik közül csak 7 erdélyi. A lap megállapítja ennek alapján, hogy Iunian továbbra is fenntartja Erdélyellenes álláspontját, annak dacára, hogy Erdély kétszer küldte már a parlamentbe az igazságügyminisztert.

Bucurestiből a késő éjszakai órákban jelentik az Aradi Közlöny tudósítója: Ma este kellett volna megtartani a kormánypart vezérő-bizottságának ülést, amelyet tegnap estéről

halasztottak el, azonban Vaida belügyminiszter estig sem érkezett meg a fővárosba és így kénytelenek voltak az értekezletet újból és pedig holnaputánra elhalasztani.

Maniu és Mihalache ma egész nap tárgyaltak a kormány átalakításáról s értesülésük szerint megegyezésre is jutottak. Megállapították, hogy a kormánypart kebelében uralkodó egyenlenséget csak sürgős átszervezéssel lehet megoldani és épen ezért

48 órán belül megtörténik a kormány reorganizációja.

Az elmaradt vezérő-bizottsági ülés után csütörtöki minisztertanács lesz, holnap pedig előzőleg végrehajtó-bizottsági értekezlet, amelyen részletesen megbeszéljük a tennivalókat. A minisztertanácsban Maniu bejelenti a kormány átszervezését és elbúcsúzik a távozó miniszterektől.

A moldvaiak egyébként nyíltan követelik Costachescu távozását és a mai tanácskozáson föl is merült Costachescu távozásának kérdése is. A miniszterelnökségen ma megjelent Iunian, résztvett a tanácskozáson, majd Mihalacheval és Mirtoval együtt eltávozott.

Az Adeverul értesülése szerint Popovici visszatérése a kormányba, nehézségekbe ütközik, mert Mihalache ugyan hozzájárult Iunian távozásához, de cserébe nem engedte Popovici visszatérését. Abban az esetben, ha Popovici nem kap tárcát az igazságügyi minisztérium élére dr. Hatiegant kombinálják, belügyi államminiszterek meg C. Anghelescu és dr. Crisan lesznek.

Március hatodikára világszerte kommunista tüntetéseket készítenek elő.

Kommunista csapatok indultak Bécs felé. — Prágában több letartóztatás történt. — A hatóságok nem engedélyezik az összejöveteleket.

Március hatodikára világszerte nagy kommunista tüntetéseket terveztek a kommunista szervezetek. Több helyütt gyűlésekre kértek engedélyt, igen sok helyen azonban a rendőrségek előzetes házkutatások alkalmával leleplezték G. P. U. utasítások miatt azonban veszélyesnek talált minden összejövetelt és nem engedélyezte a gyűléseket, valamint minden előkészületet megtiltott, hogy a titokban szervezett tüntetéseket megakadályozza. Az egyes városok kommunista mozgalmairól az alábbiakban számolunk be:

Bécsből jelentik: A március 6-ra tervezett kommunista tüntetésre még a legtávolabb eső pontokról is kommunista csoportok kerekedtek fel. Utközben a nemzetközi munkássegélyező intézmény élmező helyeket állított fel számukra. Klagenfurtban a kommunista gyűléseket betiltották.

Prágából jelentik: A kommunista akció-bizottság 18 tagját letartóztatták. A központi helyiségekben megtartott házkutatás alkalmával terhelő dokumentumokat találtak. Az ügyészség a letartóztatottak ellen a köztársasági védelem elleni magatartás miatt emel vádat. Mindennemű gyűlést és felvonulást itt is betiltották.

Londonból jelentik: A Times értesülése szerint a moszkvai III. internacionálé központi vezetősége utasítást adott a helyi szer-

veinek, hogy a csütörtöki munkaszünet alkalmából szitson az ipari telepeken zavargást a munkásság között és utalják a munkásságot a cseka felé, amely megszünteti — mondja az utasítás — a munkásság jelenlegi súlyos helyzetét.

Egy orosz metropolitát leköpdösték hívei, mert védelmére kelt a vallásüldözésnek. A metropolita miséje érdeklődés hiánya miatt elmaradt.

Moszkvából jelentik: Sergius orosz metropolita néhány nap előtt a külföldi sajtóban megvédte a szovjet vallásüldözését, ami természetesen a hívei között nagy megbotránkozást keltett. Vasárnap a moszkvai ortodox székesegyházban kellett Sergiusnak misét tartani, amikor azonban az oltár elé lépett, több ben feléje kiáltották:

— Áruló! Judás! Gyáva!

A zaj olyan nagy volt, hogy Sergius a hívek közé menve akarta lecsillapítani az izgalmat, amikor azonban a padsorok közé vetődött, megtépték ruháját, leköpdösték és kezéből kicsavarták a keresztet, úgy hogy menekülnie kellett a nép dühe elől. Egy másik helyen is hirdette volt Sergius metropolita miséje, a hívők azonban bojkottálták a misét és így történt, hogy a misé — érdeklődés hiányában elmaradt.

Spanyolországban vissza akarják állítani a diktatúrát

A zavargások megingatták Berenguer tábornok helyzetét. — Elfojtják a monarchiaellenes propagandát. Hivatalosan cáfolják a kormányválságot.

A monarchiaellenes zavargások erősen megingatták Berenguer tábornok helyzetét és lemondásának híre egyre valószínűbbnek látszik. Politikai körökben ugyanis nagy feltűnést keltett, hogy Alfonz király hétfőn délelőtt a királyi palotába kéréste Primo de Rivera volt belügyminiszterét. Martinez Amido tábornokot, akivel több órán keresztül tárgyalt. Martinez kihallgatását nagy jelentőségűnek tartják, mert a Berenguer tábornok lemondásáról elterjedt hírek már szombaton is úgy tudták, hogy a miniszterelnök utóda Martinez Amido lesz. Ugy hírlik, hogy

Alfonz király az utóbbi napok eseményeinek hatása alatt vissza akarja állítani a diktatúrát, ha valamivel enyhébb formában is.

A király és a diktatura ellen az ország több városából állandó tüntetéseket jelentenek. A la-

kosság mindenütt nagy elkéséssel fogadta azokat a híreket, hogy ismét katonai kormány kerül az ország élére.

Berenguer bukását — hírek szerint — siettetli a tábornoknak ama véleménye, hogy a politikai propagandának szabadságot kell adni. A királynak azonban ellenkezőleg az volt a nézete, hogy a monarchia elleni mozgalmat el kell fojtani. Amennyiben Martinez Amido valóban megkapja a kormányalakítási megbízást, akkor Barrera tábornokkal, Barcelona volt rendőrfőnökével alakítaná meg kormányát, a többi miniszterek is katonai méltóságok lennének. A Fabra-iroda azonban hivatalosan cáfolja, hogy egyelőre szó lenne válságról és legteljesebb belpolitikai nyugalmat jelent.

Vlad Aurél iparügyi miniszter eljuttatta lemondó levelét a kormány elnökéhez.

Maniu még nem döntött a lemondás elfogadásáról.

Bucurestiből jelentik: Hírek szerint Vlad Aurél iparügyi miniszter, aki jelenleg egy bécsi szenátóriumban ül, egy kormánypárti képviselő után a mai napon eljuttatta lemond-

dását Maniu Gyulához. Maniu kijelentette az újságírók előtt, hogy még nem döntött a lemondás elfogadásáról.

Az ellenzéki kinézésű választók nem kapnak választói igazolványokat.

Interpellációk a kamarában. — Még ma is Anghelescu iskolapolitikája kísért. — Elveszik a zsidó iskolák nyilvánossági jogait is. — Sándor József felszólalása a szenátusban.

Bucurestiből jelentik: A kamara mai ülésén Leon Lupista kéri a földművelésügyi minisztert, bocsássa rendelkezésére a Tischler-ügy aktáit, mert sürgősen interpellálni akar az ügyben. Mirescu szocialista kifogásolja a választók igazolványai körül uralkodó állapotokat.

Az ellenzéki kinézésű választók — mondja a felszólaló — egyáltalában nem kapják meg igazolványukat. A szociálisták falragaszait a rendőrség emberei letépi és kormánypárti propaganda-plakátokkal helyettesítik.

Ioan Ionescu belügyi alminiszter válaszol az interpellálóknak és kijelenti, hogy kétfeltekedik Mirescu szavainak igazában. Kéri, hogy nevezzen meg rendőröket, akik ezt megteszik. Igeri, hogy a legszigorúbban jár el velük szemben. Mihaela che ezután betérjeszti a szenátus által megszavazott erdőtervényjavaslatot és 4 millió rendkívüli hitel megszavazását kéri a királyi palota tatarozásának céljaira.

Majd Landau ohisenevi cionista beszél. Rámutat arra, hogy a zsidó parlamenti klub hiába akarta rávenni a közoktatásügyi minisztert iskolapolitikájának megváltoztatására, a mely súlyosan sérti a zsidóság érdekeit. Anghelescu iskolapolitikájának egyszer és mindenkorra történő megszűnését várták a nemzeti-parasztpárti kormánytól, azonban az Anghelescu-féle iskolapolitika változatlanul megmaradt. Ha mégis történt valami üdvös elintézés, az elfeledkezett valamelyik kabinetfőnök íróasztalában.

Pontról-pontra felsorolja a zsidóság sérelmeit. Costachescu nem hajlandó zsidó tanárokat véglegesíteni nyilvánvalóan azért, hogy román tancrokkal helyettesítse őket. Nem akarja megadni a miniszter törvényes alapon álló zsidó elemi és középiskoláknak nyilvánossági jogait, bezárta a felnőttek számára való héber tanfolyamokat. A zsidó tanulóktól különböző címen különböző illetékeket szednek az iskolákba. Kéri az elnököt, jelöljön meg egy időpontot, amikor interpellálhat az ügyben részletesebben. A napirenden

Dan Zaharie tengernagy azt hangoztatja, hogy Románia csak akkor lehet pacifista, ha a szomszédai leszerelnek.

A szenátusban Sándor József magyarpárti a mai nyomoruságos viszonyok közepette fölösleges pénzkidobásnak tartja azt a 103 milliót, amelyet az új népszámlálásra előirányoztak. De ha már megtartják, kéri, hogy szigorúan tudományos és törvényes alapon rendezzék meg. Kifogásolja, hogy nincs precizozva, milyen kritérium alapján bírálják el a faji, vallási és nemzeti kérdéseket.

Bocu Sever interveniált az állami tisztviselők ügyében.

Holnap megkezdik a március elsajén elmaradt fizetések kiutalását.

Temesvárról jelentik: Az Aradi Közlöny legutóbbi lapszámában egyedül írta meg, hogy egy adminisztrációs tévedés folytán az állami tisztviselőket és a nyugdíjasokat március elsajén az a megépetés érte, hogy nem kapták meg fizetésüket. A pénzügyigazgatóság egyszerűen nem folyósította azt. Ez a helyzet nemcsak Aradon történt meg, de Temesvárott és más városokban is. Temesvárott Baran Cornel és Kreuter Ferenc dr. képviselők fölkeresték Bocu Sever hánságt kormányzót, akit intervencióra kértek fel az állami

tisztviselők ügyében, hogy járjon el a kormányzó a fizetés kiutalása dolgában.

Bocu Sever telefonon beszélt nyomban Teianu pénzügyi államtitkárral, ki kijelentette, hogy az új számviteli törvényből eredő sajnálatos tévedés idézte elő a fizetések késedelmét és már távirat ment minden pénzügyigazgatóságához, így a hánsági tartományban az aradihoz, a temesvárihoz és a nagyváradihoz, hogy holnapra kezdjék meg a kifizetéseket.

Szerb nacionalisták gyilkolták meg Werner újságírót.

Az újságíró állítólag a szovjetnek kémkedett. — A párisi rendőrség hamarosan kézrekeríti a tetteseket.

Párisból jelentik: Ma megirtuk azt a megdöbbentő halálos merényletet, amelyet a Párisban tartózkodó Werner jugoszláv hírlapíró ellen ismeretlen egyének elkövettek. Reggel két alak jelent meg lakásán és gyanútlanul ajtót nyitó Wernerre öt revolverlövést adtak le, amelyek azonnal megölték. A Paris Midi szerint a gyilkosságot szerb nacionalisták követték el, mert Werner a szovjet javára kémkedett. A lakásán valóban találtak is kommunista lapokat és röpcédulákat. A gyilkosoknak egyelőre nincs nyomuk, azonban a megadott pontos személyleírás alapján valószínű, hogy hamarosan kézrekerülnek.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv Külügyminiszterhez közlálló Pravda című tekintélyes belgrádi napilap a piroti bombamerénylettel, amelynek 25 sebesült és egy halott áldozata van, hosszabb cikkben foglalkozik. Rámutat a lap arra, hogy a macedon banditák megzavarják a Belgrád és Szófia közötti békes közeledést. Ez az újabb merénylet bizonyítéka annak, — írja a lap — hogy a Dumojában működő macedon komité a Balkán békéjét veszélyezteti. Ezt ki kell irtani, mert addig sohasem lesz megegyezés a szomszédos államok között.

Veszedelemes betörőbandát fogott el az aradi rendőrség

A banda tagjai több betörést ismertek be.

(Arad, március 4.) Veszedelemes betörőbandát tett ártalmatlanná az aradi rendőrség. Néhány nappal, ezelőtt feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen Bornea Miklós, Jovan Stranga-uca 24. szám alatti lakos, kik lakására betörték és onnan nagymennyiségű ruhaneműt és egyéb értéktárgyakat loptak el. A feljelentés alapján azonnal megindult a nyomozás, amelynek eredményeként a negyedik kerületi rendőrség meletartóztatta Alexu Florea, Stratescu Vladislav, Barza Ferenc és Kun Rozália aradi lakosokat, kik kihallgatásuk során bevallották, hogy ők rabolták ki Bornea lakását. Az elfogott betöről ezenkívül még több betörést is bevallottak, amelyeket az utóbbi napokban követtek el Aradon. Bűnlaistromuknak összeállítására még folyamatban van és a rendőrség széleskörű vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy a bevallott betöréseken kívül nem-e terheli a lelküket még más bűncselekmény.

Borzalmas gyilkosság egy cigányvajdaválasztáson.

Megölték az egyik párt vajdajelöltjét. — Véres események a kolozsmegyei Szentpál községben.

Kolozsvárról jelentik: Véres események játszódtak le tegnap a kolozsmegyei Szentpál községben. A község cigánysága vajda-választásra készült, amelynek folyamán a cigányok két pártra szakadtak. A régiiek voltak többségben és a viták hevében keletkezett veszekedések során az új párt vajda-jelöltjét: Rapikán Györgyöt annyira összeverték, hogy az bezuzott fejével, összeroncsolt tagokkal holtan maradt a helyszínen. A falu csendőrsége nem is volt elegendő a rend helyreállítására és telefonon Kolozsvárról kértek segítséget. A kiszállott törvényszéki orvosszakértő és az ügyész véleménye szerint olyan borzalmasan összeroncsolt holttestet, mint Rapikáné, soha még nem láttak. A csendőrség a gyilkosság kapcsán 8 cigányt tartóztatott le, akiket tegnap bekisérték az ügyészségre. Amikor az egyik letartóztatott felesége értesült a dolgról, öngyilkosságot kísérelt meg, de még idejekorán levágták a kötélről. A faluban megerősített csendőrposzt vigyáz a rendre, mert a hangulat még mindig igen izzó a cigányság körében.

A Magyar Párt a személyeskedések ellen.

Az elnöki tanács elítéli a Barabás Béla dr. ellen a román blokk gyűlésén elhangzott támadásokat. — Az önálló magyar lista a 3. számot kapta. Kijelölték a magyar bizalmi férfiakat.

(Arad, március 4.) A listák sorrendjében a mai napon változás történt, amely által az aradi Magyar Párt önálló listája a harmadik helyre került a negyedik helyett.

Az történet ugyanis, hogy — mint lapunk más helyén megírtuk — a törvényszék elnöki osztálya felülvizsgálta a Dolgozók Blokkja által beadott listát és megállapította, hogy a lista jelöltje nem szerepel a választói listában. A törvényszéki főnök, Hargot György, erről értesítette a munkásságot, mire ma délnél a törölt jelöltek helyébe új jelölteket állítottak be a listába. Az eset következtében a munkásságlista a negyedik helyre került.

A Magyar Párt bizalmi férfial.

A Magyar Párt egyébként ma délnél nyújtotta be az aradi törvényszéken választási delegátusainak, illetve bizalmi férfiaknak névsorát. Ezek a következők:

I. kerület (Szent Péter-téri iskola): Lovich Gyula, Zombory Gyula, Rényi Miklós és Hegedűs József.

II. kerület (Kazinczy-uccai iskola): Dr. Orfi Gyula, dr. Frenkel Alfréd, Zs. Horváth Lajos és Lészay Endre.

III. kerület (Ferenc-téri iskola): Sommer Nándor, Elemér Gyula, Borszék Ferenc és Kiss Lajos.

IV. kerület (Román Nemzeti Ház, Pernyá): Tüdös Béla, Hanecker Ernő, Lakatos Mihály, Világ János.

V. kerület (Illés-uccai iskola): Jeney László, Papp Andor, Hadházy Károly és Schobesberger János.

VI. kerület (Béla-tér): Dr. Vadász Ármánd, Hajas Illés, Fock Gábor és Szilassy István.

VII. kerület (Mossóczy-telep, Gizella-uccai iskola): Dr. Zuber Imre, Pelyhe Mátyás, Dinnyés József és Nyiry Lajos.

VIII. kerület (ségi iskola): Hahn Alajos, Sámpek József, Serbán Sándor és Tóth Mihály.

IX. kerület (gáji iskola): Polonyi Pál, Tóth János, Igaz Gábor és Kiss István.

X. kerület (miklakai község háza): Pálmai János, Somló Antal és Hochfolner János.

Választói gyűlések.

A Magyar Párt egyébként erős propagandát folytat az önálló magyar lista érdekében. Ma este nyolc órakor Buzsákon, a Silbereisz-féle vendéglőben gyűlés volt, amelyen az egész környék magyarsága megjelent. A szónokok: dr. Nagy Sándor és Lantos Miksa, lelkes szavakban hívták fel a magyarságot összetartásra. A gyűlés résztvevői viharosan ünnepezték a Magyar Párt szónokait. A további gyűlések a következők: Március ötödikén, szerdán este nyolc órakor Ujmiklakán, a Hajósvendéglőben, csütörtökön este nyolc órakor a második kerület választói számára a Porczánvendéglőben (Árpád-tér). Szombaton három helyen is lesz gyűlés: A harmadik kerületi választók részére a Földes-vendéglőben (Kossuth ucca), hét órakor a curtici-i-uton lévő Haász-vendéglőben és nyolc órakor a Hoffmann-étteremben. Vasárnap, március 9-én lesz a Fehér Kereszt nagytermében a Magyar Párt nagygyűlése.

A Magyar Párt kommunikéje.

Ismeretes, hogy a román blokk vasárnap tartott gyűlésén a szónokok hevesen támadták Barabás Béla dr.-t, a Magyar Párt elnökét és vezetését. Az ügyet ma foglalkozott a Magyar Párt elnöki tanácsa, amely a következő kommunikéjét adta ki:

Az Aradi Magyar Párt elnöki tanácsa foglalkozván a románok egy része által dr. Barabás Béla elnök ellen intézett támadásokkal, tisztán az igazság érdekében szükségesnek tartja a következő tények megállapítását:

Nem felel meg a valóságnak az, hogy Barabás Béla dr. a románokról becsúrlően, vagy sértően nyilatkozott volna. Eppen ellenkezőleg, az intéző-bizottság előtt tartott beszédeiben mindig erőteljesen hangsúlyoz-

ta, hogy a választási harcot kölcsönös megbecsüléssel kell megvívunk és a többi pártokban ne ellenségeket, hanem csak politikai ellenfeleket lássunk. Nem felel meg a valóságnak az sem, hogy Barabás Béla dr. az önálló magyar lista megszavazására bárkit is befolyásolt volna, mert Barabás Béla dr. közismert demokratikus felfogásából kifolyólag soha elnöki állását és tekintélyét latba nem vetette oly célból, hogy bárkit is elhatározásában irányítson.

A Magyar Párt elnöki tanácsa tiltakozását fejezi ki a személyeskedések ellen, melyeket a komoly elemek bizonyára pártkülömbőség nélkül elítélnék és amelyek egyáltalán nem alkalmasak arra, hogy a magyar

Bessarábiában életbeléptették a cenzurát.

Szigoru rendszabályok a belső rend helyreállítása érdekében. — Megvonják a fegyvertartási engedélyeket.

Kisenevből jelentik: Ma Moldovanu kormányzó elnökletével közgazdáltsági konferenciát tartottak, amelyen elhatározták, hogy megfelelő rendszabályokat léptetnek életbe Bessarábia belső rendjének fenntartása érdekében. Kimondották ezzel kapcsolatosan, hogy megvonják a fegyverengedélyeket mind-

azoktól, akik nem rendelkeznek román állampolgársággal s akiknek nem életszükséglet a fegyverviselés. Ezután a hírszolgálatat kérésével foglalkoztak és elhatározták, hogy a lapoknak kiadandó híreket szigorúan felülvizsgálják, mielőtt a nyilvánosság elé bocsátják azokat.

Pankotán is győzött az önálló magyar lista

Tíz magyar és hat román tag jutott be a községi tanácsba. — A magyarság eredetileg paktumot ajánlott föl, de nem tudtak megegyezni. — A bíró- és albíróválasztásokat meg kell ismételni.

Pankotáról jelentik: Tegnap zajlott le Pankotán a községi választás, amely az önálló magyar lista győzelmét eredményezte. A választásnak érdekes előzményei vannak. A választások előtt a magyarok, akik a község lakosságának mintegy hatvan százalékát képezik, politikamentes választást akartak és paktumot ajánlottak fel a románságnak. A paktum szerint a tanácsnak nyolc román és nyolc magyar tagja lett volna. A román pártok azonban csak úgy akartak megegyezni, ha a sorrendet ők állapítják meg, ami annyit jelentett volna, hogy legjobban is 4-5 magyar került volna be a tanácsba. A magyarság ezt az ajánlatot nem fogadta el, hanem önálló listával indult a választásba. Az eredmény az volt, hogy

tíz magyar és hat román tanács tag jutott be. A tanács tagjai a következők lettek: Gombos Antal Molnár József, Földváry Gyula, Kocsi András, Nagy Dániel, Kaiser Ferenc, Ehling Gáspár, Ditchen Péter, Engel-

hardt Antal, Luttmann Ferenc, Chebelen Lázár, Filimon György, Stoian Tódor, Nicora György, Bacsa Simeon és Burza János.

A bíróválasztást azonban meg kell ismételni, miután a jelöltek: Buda Simon, Stepan Pavel és Sferdean József között egyik sem érte el az abszolút többséget. Ugyancsak pótválasztás lesz Knapp Ferenc, Sihartau Todor és Barbatei János albíró-jelöltek között. Pénztáros Brummer János, a magyarság jelöltje lett. Érdekes körülmény az is, hogy eredetileg a magyarságnak 11 és a románságnak öt mandátum jutott volna, mert a szavazatok összeszámlálása-kor néhány tizeddel a magyarság vitte el a tizenegyedik helyet is. A magyarok azonban lemondottak erről a helyről, mire a választást vezető bíró megjegyezte:

— Nagyon szép a kisebbségek viselkedése, meglátszik, hogy nem politizálnak, hanem a község érdekeit tekintik.

Dessila Octav új regényének nagy sikere Bucurestiben.

„Megszületett a modern román irodalom nagy regénye”. — Dessila a közel jövőben Aradra érkezik.

Fényesen kiállított román könyv fekszik asztalomon. Szerzője Dessila Octav, akinek „Zvetlana” című nagy regénye a bucuresti-i irodalmi élet legújabb szenzációja. A könyv szerzőjét, Dessila Octav kapitányt jól ismeri Arad közönsége, hosszú ideig itt élt közöttünk és több írása jelent meg az Aradi Közlöny hasábjain magyar fordításban, amelyekkel megérdemelten szép sikert aratott. Az általános szeretetnek és tiszteletnek örvendő tüzérkapitány az elmúlt évben Bucurestibe költözött, ahol most a Cartea Romaneasca kiadásában jelent meg regénye, amelyről a fővárosi sajtó a legnagyobb elismerés hangján emlékszik meg. A „Zvetlana” nagy sikerét legjobban jellemezni lehet azzal, hogy

az első három nap alatt több, mint ezer példány fogyott el.

Dessila regényét még megjelenése előtt kézírásban elküldötte Goga Octavianának a híres

román költőnek, aki megleghangu levélben válaszolt neki és ezt a levelet közli könyvének első oldalán. A regény témája egészen különös és újszerű. A fővárosi lapok kritikái szerint

Dessila „Zvetlana”-jával megszületett a román irodalom modern nagy regénye.

Értesülésünk szerint egyik tekintélyes francia könyvkiadó vállalat máris tárgyalásokat folytat Dessilával és még ebben az évben francia nyelven is meg fog jelenni Párisban a fiatal román tüzérkapitány kiváló munkája. Ezenkívül egy filmvállalat is érdeklődik a Zvetlana iránt. Dessila kapitány a közeljövőben

Aradra is el fog látogatni, ahol két megálapított napon aradi olvasóinak könyveit autogrammjával fogja ellátni.

Bucurestiben a Cartea Romaneasca helyiségében három ilyen autogramnapot rendezett, amikor több, mint ezer kötetet látott el autogrammjával. Az Aradról elkerült, közszeregetnek örvendő író nagy bucuresti-i sikere Aradon nagy örömet keltett nagyszámu barátainak és ismerőseinek táborában.

(L. enczy.)

Asszonyom!

Mély tisztelettel értesitem, hogy legújabb eredeti párisi köpeny, costume és ruhamodelleim megörközték, melyek megtekintésére kérem zszives látogatását.

Keményné Gábor Sári

divatterme

Budapest, V., Sas-ucca 27.

párt egységét megbontsák és egyetlen magyar embert is eltántorítsanak attól a szent kötelességtől, mellyel tájának és magyarságának tartozik.

Az aradi Magyar Párt Elnöki Tanácsa.

Érdekes körülmény, hogy a március 16-án megválasztandó tanács alakuló ülésén az esküt nem Marsieu Iustin dr. megyei prefektus fogja kivenni. A prefektus ugyanis hivatalból tagja a tanácsnak és ezért az eskü kivételére az alispánt, vagy egy főszolgabíró fog delegálni.

Karófogott a Tavasz és én csatangoltam vele az aradi korzón.

Széljegyzetek az első tavaszi korzóról.

Kampecné még nutriabundában jár, de Tavasz kisasszony már megérkezett.

A verőfény ma szembecskölt a bulváron és hirtelen belémesimpaszkodott Tavasz Kisasszony. Karófogott és sétára hívott, közben finom formájú karóval széles ívet írt le a levegőbe, mintha bemutatná nekem a világot. Azt is tetto:

— Ine, ez az én világot! . . .

Aranyszíne volt a napsugárnak, enyhe fuvalat lebbentette meg kockás gyapjukendőmet a nyakamon. az ég végtelen kékségén itt-ott néhány bárányielhő-fodrocra párázott és a sarkon csérepálon ibolyát árult a régi, szirtos cigányasszony, a régi szólammal, a régi rongyokkal és a régi, drága árakkal. De pardon: ez mintha új lett volna: jóval nagyobb, mint tavaly.

Egy szippantás az ilyenkor üdének nevezett légből és azonnal megállapíthatom:

— Igen, ez a tavasz . . . és meglepetve néztem a huncut mosolyu Tavasz Kisasszonyra:

— Hogyan, ilyen hamar? Hiszen a Kampecné még a nutria bundájában jár, amely még most sincs kiűzve . . . Állandó vendég lesz már Mademoiselle nálunk?

— Még nem tudom — felelte — lehet, hogy csak átmenetileg vagyok itt. Levelet várok Téliapódtól, hogy mennyire van a köszvényével és utazik-e már. De addig is nézzünk körül.

És néztünk. Minden szakma itt találkozott a korzón. A Kis Nagyságos ma csodálatosan már a déli harangszó előtti kicsöngött a reggelért a sebtiben — másfél óra alatt toalettet csinált. A masamód most kibeggett elő a félig lehuzott rolletta alól. A hivatalnoknő is randevuzott a napsugárral, a foglalkozás nélkül is, vagyis a hivatasos „urilány.” De ő is ott volt: a diáklány. A tavasz ébredésének seitelmes ragyogásával az arcán, mintha minden, ami oly szép, érte lenne.

Családanyákat viszont nem láttam. Igaz, hogy toltak gyerekkoskikat a korzón, de akik gurították, szökek, piszék, szóval schwesterek voltak, amint az szokás. A szökeség is, a piszeség is, meg az is, hogy a gummirádlis gyerekkosci csakis anyal segítséget nélkül jelenhetik meg a korzón.

A közzgazdászának, ahogy a sarkon először repült le fejről a költőder, máris alábbzállott a kedve, hogy törődjön a tengeri-exporttal és még délben benézzen a Stux urhoz egy kis hivatalos tippért. Nagyon guszulált a kalaplejtéssel a Kis Nagyságosnak, valahogy azt is mondta a kiszti-hand mellé:

— Ma este utazik el, kedves barátom, Samu a férj?

Mosoly ült az arcára a választékintet után, vagyis egészen bizonyos, hogy Samunak, a férjnek zsebében van már a valuta, meg a gyorselsősztályu. Amiből az következik, hogy ma este kimenő adatik Máriának, a szobalánynak, aki ilyenkor Mancsi lesz.

— Mindent elkészíték én — mondja ilyenkor a Kis Nagyságos — és ő viszont alaposan kikészíti magát. Az az igéző pongyola fog feszülni frissen kölnizett testén, amit Samu még vasár-és ünnepnapiokon sem láthat.

Tavasz Kisasszony mindezekről pontos följegyzéseket csinált. Muszáj, mint mérlegképes szerelhi könyvelőnek — mondta.

— Ah — rebegte masamód Juci masamód Esztinek — ma megvár a Zoltán, tudod, az angrosszista-segéd, nem megyek ma haza ebédelni.

Zoltán, az angrosszista, benzinhűzős, csikos felöltőjében megvárta valóban Jucit s egyik a másikat látta vendégül költségmentes ebédre. Mindketten verőfényt ebédelték ibolyaillattal. S nem mérték bevallani egymásnak, hogy otthon éhkopra teltt volna dohillattal.

Hallga, hallga, a Kis Nagyságos a sarkon megállt az Erényes Urihölgygel. Csédsésen beszélték. Szóval mindent hallottunk:

— Hallom, édesem, — így a Kis Nagyságos — hogy tavaszi barátot keresel magadnak. Engedd meg, hogy ne ajánljak valakit. A kis szöke Tanárt. Tudod, rettenetesen szórakozott ember. Emlékszel, az Irmák két év előtt egy házban

laktak vele. A második emeleten ők, az elsőn a Tanár ur. Egy este Irma eltévesztette az emeletet és a Tanár urhoz nyitott be. Azóta a tévhit állandósult. Egy reggel Irma férje nem találta a hajneccet. Leküldött a Tanár urhoz, hogy adja

Borzalmas árviz pusztít Délfranciaországban.

Rengeteg halottja van a katasztrófának. — Falvakat pusztít el az áradás. Számos helyen megszűnt a vasuti összeköttetés.

Toulouseból jelentik: Az ország délnyugati részében pusztító árviz aránya egyre borzalmasabb méreteket ölt. Egyre érkeznek az ár arányairól az aggasztó jelentések. A délnyugati részeken fekvő megyék egytől-egyig szenvednek az itéletidő következtében fellépett árviz hatása alatt. Különösen a Tarn folyó áradt ki vészesen és eddig már

32 halottja van a folyó megduzzadásának.

Egész községek kerültek víz alá, a lakosság nagyrésze még idejében nem is menekülhetett, olyan gyorsan tört a községekre a vize. Voltak faluk, ahol az éj alatt zúdula rá az árviz a községekre és a vészharang kongása figyelmeztette a községeket a veszedelmre.

Montanbanban a mentési munkálatoknál segédkező katonák közül 10 eltiint Willemurban a polgármestert hivatali összedöntötte a víz, egy ipari telepen 600 munkás ott rekedt elszigetelve. Több községgel megszakadt minden összeköttetés és sorsukról nem lehet biztosat tudni.

Agentből érkező jelentések szerint a Garonne aggasztóan dagad és a Lot is emelkedik. A Tarn — mint Montanbanból jelentik — áradásának tegnap érte el tetőpontját és ma reggelre mintegy nyolcvan centiméteres apadás észlelhető. A pályaudvaron egy méter magas víz hömpölyög. Az árviz áldozatainak száma és a kár nagysága még mindig nem állapítható meg. A mentési munkálatokra kért

Irodalom és művészet

* Az ut vége — Takács Allos. A pesti Vigszínház jövő hetét a színház két legirisebb szenzációja tölti be. Az egyik R. C. Sheriff híres szindarabja, „Az ut vége” (Journey's End), szerén, pénteken és jövő vasárnap szerepel a műsoron. A másik szenzáció ukdon-sár: Szomorj Dezső páratlan sikerű színművé, az eddig 25 táblás házat vonzó „Takács Alice”, amelyet csütörtökön és szombaton játszanak. — Vasárnap délután Csathó Kálmán jubilált vigjátéka, „Matyika színésznő szeretne lenni” mulattatja a közönséget.

* Műsoros est Borosjenőn. Az ineni (Borosjenő) róm. kat. egyház március hó 3-án jól sikerült műsoros estélyt rendezett, amely alkalommal a „Templom egere” című vigjáték került színre. A szereplők dilettánsokat felülmúló játékot produkáltak, különösen jók voltak: Székács Ancsi, Kerekes Olga, Kóry Ferenc, Molnár Kálmán, Lönhardt Miklós, Nagy Sándor, Medgyesi József és Horváth Dezső. A rendezést, illetve a darab betanítását Nagy Pál községi jegyző végezte nagy körültekintéssel. Az estély sikeréért nagy dicséret illethi még Mezey Rózsa zongoratanárnőt, valamint Diószeghy Lászlónét, Pálfi Pálnét, Rossi Antalné, Pataki Lajosné, Keresztury Vilmosné, Molitorisz Ilmát, Diószeghy Babát, Jakab Lóny, Nagy Ellát és Takács Babát. A közönség kényelmére és szórakoztatására eukrászsátor és szerencsehalászat volt, amelyeknek vezetését a fent említett hölgyek végezték. A műsoros est iránt ugy Ineuban, mint a vidéken igen nagy volt az érdeklődés.

* Kodály „Háry Jánosá”-nak s'kerő Prágában. Prágából jelentik: Kodály Zoltán „Háry János”-át most mutatták be Prágában. A Venkov és a Lidove Listy feltűnően jó kritikával és különösen a darab magyarosságának kiemeléssel emlékezik meg a suite premieréről.

WELLS. VILAGTÖRTÉNETE
bővített kiadásban március 1-ig 420 lej
SANDOR FERENC NÉL, Arad.

kölcsön az övét. Képzeld, a Tanár ur, a szórakozott, Irma pongyoláját küldte vissza hajnecc helyett. De az egyébként olyan pókhálószerű volt, hogy a férj fölírta a fejére, mint ahogy a felesége a szarvakat . . .

Tavasz Kisasszony elfojtott egy röpke kacajt és kézcsókra nyújtotta kezét. Aztán gyorsan eltűnt. Befordult a délutánba és a verőfény csökeja utolszor égett az arcomon. A korzó elcsendesült. Arad ebédelt. Ki paprikáscsirkét nokkedlivel, ki aranyló napsugarat ibolyaillattal . . .

Salgó Pál.

de't katonák közül ma a jelentkezéskor határ hiányoztak. Az árviz által veszélyeztetett házak közül többet nem lehet megközelíteni. Az egyik partmenti negyedben husz ház esett az árviz áldozatául. Toulouseból érkezett újabb jelentések szerint a Midi-csatorna kiáradt és ennek következtében Toulouse és Narbonne között, valamint Toulouse és Langnedoc között megszűnt a vasuti forgalom, mert az ár a pályatestet súlyosan megrongálta. Lavourban a hirtelen megdagadt Agout-folyó 100 házat rombolt össze.

Párisból jelentik: Tardieu miniszterelnök az árvizsújtotta Aude, Hérault, Pyrenes-orientals, Tarn és Tarné-Garonne megyék segélyezésére egyenként 100.000 frank gyorssegélyt utalt ki. Felkérésére Pernet közmunkügyi miniszter és Hérault miniszterelnökségi államtitkár a helyszíntre utaztak, hogy személyes impressziókhöz képest tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

Albi-i jelentés szerint az áradás egész Tara megvében veszedelmesen nő. Castresben 3000 emberáldozata van az áradatnak és 10 millió a kár. Agentből érkezett jelentés arról tud, hogy a Garonne ma este éri el áradásának tetőfokát. Gourdon mellett az árral szembe találta magát az autón haladó békebíró. A felesége klugrott a kocsiból, az ár magával sodorta és belefúladt a vízbe. Több helyről hidelsöpréssről számolnak be, így Meramethen és Saint Sulpice-ben összeroskadt a hid a rászakadó vizek terhe alatt.

* Volt nincs — Napoleon rendet csinál. Földnélküly János — Tizennyolcésvek. Hasenlever nagyszerű, szellemes darabja, a Napoleon rendet csinál, hétfőn este első jubileumához érkezett a Belvárosi Színházban. A zsufolt nézőtér sokszor nyitászini tapsokkal honorálta Somlay Artur nagyszerű Napoleon-alkáltságát, továbbá Makay Margit, Lengyel Vilmos és a szimpatikus, fiatal Ráday Imre játékát. A Belvárosi Színház mástik nagyszerű vigjátékudonsága: a Volt — nincs mellett, a Radó Mária betegsége miatt pihentett két nagy siker: Földnélküly János és Tizennyolcésvek folytatják utjukat a héten az újabb jubileumok felé. A mulatságos vigjátékok az eredeti, kitűnő előadásokban kerülnek színre.

* Victoria Demetrescu bucuresti-i énekesnő hangversenye Aradon. Nagy érdeklődésre tarthat számot Victoria Demetrescu ismert bucuresti-i hangversenyének aradi vendégszerelése, aki pénteken este 9 órai kezdettel rendezi meg az Iparos-Othonban egyetlen hangversenyét. Victoria Demetrescu egyike a legtehetségesebb fiatal román énekesnőknek, aki Erdély nagyobb városaiban rendezett az utóbbi hetekben koncerteket és mindenütt a legnagyobb sikereket aratta. Pénteki koncertjén dr. Szelle Károly zongorakísérete mellett Puccini, Massenet, R. Hahu, Karlovitz, Montia, Brodicianu és Spirescu szerzeményeiből fog előadni. A kitűnő énekesnő Aradról Timisoarára megy, ahol szintén koncertet rendez.

ÓRAJAVITÁST

ismét vállalom a régi és legnagyobb garancia mellett.

Márkus

Budapest, a Szóchenyi-malom mellett.

Farsangi reggeli, amely estig tartott...

Barabás Béla dr. a magyar, Vlad Sándor ny. tábornok a román lista vezetői testvéri kézzorítással pecsételték meg a magyar-román barátságot a fehér asztalnál.

*Barabás: „Hissem, hogy a gyűlölet sohasem fog beférni b. nt a szívünkbe.”
Vlad Sándor: „Ígérem, mindent e'követek a gyűlö' kördök elhallgattatására.”*

Az aradi Csizmadia Társulat kedélyes lefolyású 148. villásreggelije.

(Arad, március 4.) Az aradi Csizmadia Társulat ma délelőtt tartotta meg a hagyományos farsangi reggelijét. Száznegyvenhét esztendeje ismétlődik meg minden évben ez az érdekes és még a céh-rendszerből eredő szokás, amelynek minden mozzanata kedélyes, szórakoztató és hangulatos, egyben igazolja az aradi csizmadiamesterek testvéri összetartozását. Ezen a farsangi reggelin a szellemes és kedélyes szónoklatokon kívül, olyan beszédek hangzottak el, amelyeknek a kisebbségi politikára vonatkozó kijelentései nemzetközi viszonylatokban is jelentőséggel bírnak.

Az aradi Iparos-Otthon dísztermében délelőtt tíz órára már felhárrel terített asztalok várták a farsangi reggeli résztvevőit. Lassanként gyülekeztek a vendégek, közöttük Arad város közintézményeinek reprezentánsai is. Megérkezett Vlad Sándor ny. tábornok, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, *Pacuraru* Brutus, az Iparkamara főtitkára, *Tabic Traian* az Ipartestület kormánybiztosa, *Reinhart* Gyula az Iparosok Hitelszövetkezetének igazgatója, dr. *Gabos* Jenő az aradi iparosság ügyésze, dr. *Cotioiu* Romulus ügyvéd, *Popa* Constantin városi tanácsnok, *Orodean* Traian Iskola igazgató, *Dolga* Imre ipartestületi titkár, *Bakács* Miksa, az Iparos-Otthon igazgatósági tagja. Tizenkét óra tájban megjelentek a farsangi reggelin dr. *Barabás* Béla, a Magyar Párt elnöke, dr. *Parecz* Béla országgyűlési képviselő és *Zima* Tibor volt képviselő. Dr. *Barabás* Béla belépését harsány éljenzéssel fogadták az ünneplők, akik már elfoglalták helyüket a terített asztalok mellett.

Kedélyes csizmadia-avatás.

A farsangi reggeli ünnepeit *Kontsek* Lajos a Csizmadia Ipartestület elnöke nyitotta meg. Meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket és ismertette azt a minden évben megismétlődő szokást, hogy ezen a napon választják meg a tiszteletbeli csizmadiainasokat, segédeket és mestereket. A megválasztottak bizonyos összeget fizetnek be a tisztes céhbe való belépésükért és ezeket az összegeket a csizmadia özvegyei és árvái javára fordítják. *Havancsák* János hivatásos csizmadia szólalt fel ezután. Ötletes beszédében felhívta azokat, akik inasokká, segédékké, illetve mesterekké akarnak avattatni, ismertelessék azon erényeiket, melyek alkalmassá teszik őket arra, hogy elfoglalhassák ezt a hivatást.

Reinhart Gyula tréfásan ismerteti azt a törvényt, amely kimondja, hogy az inasoknak négy esztendeig kell dolgozniuk és csak azután válhatnak segédékké. Ő mint törvénytisztelő ember, javasolja, hogy ezt a rendszert vezessék be itt, a farsangi reggelin is. Rámutat a csizmadiamesterség előnyeire. Ő, mint a tiszteletbeli csizmadia-mesterek elnöke, kijelentheti, hogy nem igaz az a nótá, amely úgy szól, hogy „Boldogtalan az az anya, kinek fia csizmadia”. Az ötletes beszéd után a cigányzenekar rázendített a fenti nótára, amelyet többen a zenével énekeltek. *Havancsák* János ajánlja ezután, hogy *Havas* Sándort és *Hegejus* József tiszteletbeli inasokat, segédékké avantsáltassa a gyülekezet. Javasolja továbbá, hogy *Ivani* Vasileet és *Comsa* Ádámot vegyék be a fentiek helyett inasokká. Dr. *Cotioiu* Romulus ügyvédnek felszabadítását kéri inasveleiből és helyette *Pintea* János legyen az inas. A javaslatot egyhangúlag elfogadják.

Vlad tábornok nem lesz suszterinas.

Dr. *Cotioiu* Romulus szellemesen bizonyítja, hogy ő milyen érdemeket szerzett arra, hogy csizmadiasegéd legyen. Erre az alkalmra ezer lejt ajánlott fel jótékony célra. *Kontsek* Lajos elnök ajánlja, hogy *Guntner* Adá-

mot és *Milady* Lászlót szintén szabadítsák fel és helyettük *Bartel* János és *Dolga* Imre legyenek az inasok. *Havancsák* János javasolja, hogy *Vlad Sándor* tábornoknak és *Popa* Constantin városi tanácsnoknak engedjék el az inas és segédi éveket és válasszák meg őket azonnal mesterekké. (Kedélyes közbeszólások: Ez nem igazság! Legyenek először inasok, tanuljanak, hogy megismerjék a csizmadia mesterséget.) *Reinhart* Gyula lecsillapítja a „felzúdulókat” és elmondja, hogy ő, mint elnök is belátja az ellentmondók igazságait, de nem lehet kívánni, hogy Vlad tábornokot, mint csizmadiainasnak lábszija alá vegyék. Ha nem is érti a mesterséget, de megnyugtató az, hogy nem fog rossz csizmát csinálni.

Zima Tibor ötletektől gazdag beszédei mondott ezután. Nem tartja helyesnek, hogy egy „asztalos” (*Reinhart*) döntsön ilyen nagyfontosságú kérdésben. Nem szabad kontárokat bevenni a csizmadia közé. Kontárnak tartja dr. *Cotioiu* is, mert az még nem elég érdem, hogy csizmadiaiból issza a sört. *Zima* Tibor beszéde után elfogadták a javaslatokat és Vlad Sándort, valamint *Popa* Constantint mesterre avatták. *Popa* Constantin megköszönte a bizalmat és bizonyította, hogy ő iparoscsaládból származik, ezzel is érdemeket szerzett a tisztségre.

Vlad Sándor tábornok bocsánatot kér, hogy nem tudja magát magyarul tökéletesen kifejezni, de magyarul beszél. Tréfásan ajánlja, hogy nyissanak neki egy csizmadiboltot, hogy kitanulhassa a mesterséget. Szeretné

A két listavezető testvéri kézzorítása.

— *Nekem egy vallásom van — folytatta — az emberszeretet. Nem nézem és sohasem néztem azt, hogy valaki román-e vagy magyar. Az embert láttam, becsültem és szerettem mindenkiben. Ezt a tényt senki sem cáfolhatja meg. És ugyanakkor a községi választások előtti propaganda a gyűlöletet lühti el irántam a románság körében. Pedig nekünk, amikor külön listával mentünk, csak egy célunk volt: a város polgárságának érdekeiért harcolni. Ugyanez a céljuk kell, hogy legyen a román pártoknak is. Mi azt akartuk, hogy több magyar, ők azt akarták, hogy több román kerüljön be a tanácsba. És akárhogy is kerülnek be a tanácsba, azok egyforma felkesedéssel dolgoznak majd a város román és magyar lakosságának érdekeiért. Ha ez így van, miért szükséges a gyűlölködés? Mi nem ellenségeként, de nem is ellenfelekként állunk a románsággal szemben és azt szeretném, ha minden téren és minden körülmények között úgy megértenénk és olyan szeretettel beszélénk egymással, ahogy itén megértjük és szeretjük egymást.*

— Hirdetem, hogy ne a gyűlölet és ellenszenv nyilvánuljon meg a magyarság iránt, mert minden gyűlöletre és ellenszenvre részünkről csak a szeretet lesz a visszhang. Így reméljük, hogy közelebb jönnek hozzánk román testvéreink.

Egy asztalnál ülünk — folytatta — Vlad Sándor az egyesült román pártok listavezetője és én, az önálló magyar lista vezetője. Feléje nyujtom kezemet, mert érzem, hogy nincs közöttünk ellentét, sem ellenségeskedés.

Egy célért küzdünk és ez a város érdeke. És hiszem, hogy az a gyűlölet, ami egyesek részéről tapasztalható, sohasem fog beférkőzni a mi szívünkbe.

Hatalmas taps fogadta dr. *Barabás* beszédét. *Mindenki felállt, hogy koccintson a magyarság vezérével. Vlad Sándor tábornok, a román pártok listavezetője melegen szorította meg dr. Barabás Bélának a Magyar Párt lista-*

Kerpel-könyvtár havi díja 40 vagy 80 Lej.

azomban, ha ebben a holtban csak női csizmákat árusítanak. Tanítsák meg őt a régebbi mesterek arra, hogy miképpen kell mértéket venni. Azzal fejezi be beszédét, hogy köszöni a bizalmat és szeretne olyan csizmákat készíteni, amelyekben Arad iparossága boldogan járná a maga útját.

Dr. Barabás Béla, az „asztaloslegény”.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr. *Barabás* Béla emelkedett szólásra. Elmondja, hogy 1914-ben Amerikában járt. Amikor vissza akart térni, már kitört a háború és ő francia fogságba esett. Felesége nagyon aggodott miatta, mert nem tudott magáról értesítést küldeni. Egy keddi napon hagyta el Aradot és felesége elhatározta, hogyha visszakerül, minden keddre bójtnapot csinál. Azóta éhesen telnek el a keddi napok és most azért is örül, hogy eljöhettek, mert megszabadult egy ilyen bójtnaptól és bőven táplálkozhatik a csizmadia testvérei körében. (Nagy derűltség.) Beszéd ezután az iparosok súlyos adózásáról és jönnek találni, ha az adókövetőket is díszcsizmadiakká választanák, talán akkor jobban együtt éreznének az iparossággal.

— Én, mint a csizmadia céh-mestere, bizonyítékot kell, hogy szolgáltatassak arra, hogy kiérdemeltem ezt a tisztséget. Édesapám asztalosmester volt Aradon akkor, amikor az volt a szokás, hogy az iparossegédek vándorutra indultak, hogy kibővítsék tapasztalataikat. Én is ilyen vándoriparos voltam annak idején. Itt a bizonyíték!

Dr. *Barabás* Béla egy 1873-ban vándoriparosok részére kiállított munkakönyvet tett le az asztalra. A könyv az ő nevére szól és bizonyította, hogy mint iparossegéd számos helyen megfordult. Ezután *Barabás* Béla folytatja beszédét. Örömmel állapítja meg, hogy ebben a társaságban egymás mellett ülnek románok és magyarok. Egyetlen szó sem hangzik el arról, hogy valami ellentét volna közöttük.

vezetőjének kezét. *Vlad Sándor* kijelentette:

— Távol áll tőlem az ellenségeskedés, vagy gyűlölet akár *Barabás* Béla, akár a magyarság iránt. És ígérem, hogy mindent elkövetek az okatlan gyűlölködések elhallgattatására.

„Önmagunkat tagadnánk meg”.

Dr. *Cotioiu* Romulus válaszolt dr. *Barabás* Bélának. Nem hivatalosan, hanem mint magánember nyilatkozik. Mert *Barabás* Béla beszéde és az itt hangoztatott hitvallása még külpolitikai szempontból is jelentőségteljes. De a maga részéről rektifikálja azt a kijelentést, hogy a románság részéről gyűlölet nyilvánul meg iránta, vagy a magyarság iránt.

— *Mi románok, — folytatta beszédét — akik hosszú emberöltőkön át küzdöttünk nemzeti ideálunkért és igyekeztünk nemzeti öntudatunkat nevelni és táplálni, önmagunkat és multunkat tagadnánk meg, ha útját állanánk a magyarság hasonló törekvéseinek.*

Továbbiakban hivatkozik arra, hogy a választások előtt gyakran elragadtatják magukat az emberek és az ilyenkor elhangzott szavak nem a nemzeti érzésből, vagy szellemből fakadnak és nem is az őszinte gyűlölet irányítja azokat. Sajnálja, hogy a magyarság nem kötött paktumot, mert utóvégre mindegy, hogy tizenkét, vagy tizenhat magyar van a tanácsban akkor, amikor minden tanács tag csak a város lakosságának közös érdekeit szolgálja.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ. Ma, szerdán 5. 7 és 9 órakor TEMPO HAROLD folytatja diadalmas sikerét. Főszerepben: Harold Lloyd-dal.

ELITE MOZGÓ. Premier. HAZÁRD KÁ. PITÁNY. Kaland a vadnyugaton. Főszerepben: Tim Mc. Coy.

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órakor. Új műsor: VAD ORCHIDEÁK. Főszerepekben: Greta Garba, Lewis Stone és Nils Astbe

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr. Parecz Béla képviselő szólalt fel. Rámutatott arra, hogy az utolsó esztendő gazdasági viharai megtépázták minden társadalmi osztályt, csupán az egészséges kispolgárság maradt a régi erőben és ezt összetartozásának köszönheti. Üdvözlé a csizmadiamestereket ezen a szép ünnepnapon. Dr. Gabos Jenő hangulatos beszédében méltatta ezt a gyönyörű napot és köszönetet mond a rendezőségnek, valamint a szónokoknak, akik maradandó emlékeket hagytak mindazok számára, akik itt megjelentek.

Többek felkérésére az elhangzott szónoklatok után Kobza Imre énekelt szép magyar dalokat. Az érdekes és hangulatos farsangi reggeli — a késő esti órákig tartott.

HIREK.

Rádió a marosparti korzón.

Katonazene helyett ezidén rádió fogja szórakoztatni a nyári sétálókat.

(Arad, március 4.) Érdekes kérvényt nyújtott be ma délelőtt az aradi Varga és Rosenfeld-cég a város vezetőségéhez. Az elektrotechnikai cég engedélyt kér a várostól arranézve, hogy nyáron, amikor az aradi közönség a Marosparton sétál, a Kulturpalota előtt levő terrazon rádió állíthasson fel, hangszóróval, amely szórakoztatja a közönséget.

Luta: Cornel dr. interimár bizottsági elnök a kérvénnyel kapcsolatosan kijelentette, hogy a város vezetősége készséggel adja meg az engedélyt, miután a város íny módon megtakarítja azt a pénzt, amelyet a zenekaroknak kellett kifizetni a terzenék ellenében. Így ez év nyarán Aradon a Marosparton nem zenekar, hanem rádió fogja szórakoztatni a sétálókat.

— Mária özvegy királyné nem szakítja meg egyiptomi útját. Bucurestiből jelentik: illetékes helyen ma megcáfolták a Curentul ana hírét, hogy Mária özvegy királyné megszakítja egyiptomi útját és hazatér a fővárosba. Mária özvegy királyné programszerű hazatérése után, Sándor jugoszláv király tesz nem hivatalos látogatást Bucurestiben.

— Miklós herceg autókörutja Bessarábiában. Bucurestiből jelentik: Miklós herceg a közeli napokban autóköruttra megy Bessarábiába.

— Bocu Sever kormányzó ünnepélyes installációja. Bucurestiből jelentik: A Curentul közlése szerint március hónap végén történik meg Bocu Sever bánati kormányzó ünnepélyes installációja. Az ünnepségen Maniu Gyula miniszterelnök és Vaida Sándor belügyminiszter is megjelenik.

— Kizártak egy minisztert a francia radikális pártból. Párisból jelentik: A radikális párt ma este értekezletet tartott, amelyen kizárták a párt kebeléből Dumesnil tengerészeti miniszter és Falcos államtitkár, mert a pártfegyelmet megsértve, tárcát vállaltak.

Singing Fool

— A magyar és német nyelv hivatalos elismerését kéri Timisoarán. Timisoaráról jelentik: Hollinger Péter, az interimár bizottság tagja, ma azzal a kéréssel fordult a bizottsághoz, hogy a headványoknál ismerjék el hivatalos nyelvnek a magyart és a németet is. Az interimár bizottság a legközelebbi ülésén fog dönteni a kérdésben.

— Timisoarán három listát nyújtottak be a községi választásokon. Timisoaráról jelentik: Temesváron eddig 3 listát nyújtottak be a törvényes községi választásokra. Még pedig a kormánypárttal kollaborált magyar, német, cionista és szociáldemokrata listát, a független polgári listát és a politikamentes szintizta román listát. Müller Kálmán holnap fogja benyújtani a negyedik listát, a dolgozók blokkjának jelölő névsorát.

Csukamájolaj a gyermekeknek kinszenvedés. A malátapor alaku JEMALT csemege. — Egy doboz ára 77 Lei.

A szövetáruházamban rendezett parti-eladás

oly nagy arányu érdeklődést keltett vevőim körében, hogy elhatároztam annak

3 nappal
való meghosszabbítását
I. Schutz,
ARAD, Strada Eminescu No. 2.

— Pénteken szünetel a zene, mozi és minden nyilvános előadás. A rendőrség közli, hogy a nagybőjt első napján, március 7-én, pénteken, mindennemű színházi vagy mozielőadás, valamint a kávéházakban a zene szigorúan tilos.

— A rendőrség betiltott egy tartóssági táncversenyt. Detroitból jelentik: Tegnapi éjszaka megszakadt a tartóssági táncverseny világrekordjának megjavítására irányuló verseny. A párok már 107 órája táncoltak, amikor a rendőrség csendháborítás címén a további táncot beszüntette.

— Farsangi atrocitások Münchenben. Münchenből jelentik: Farsangi vigasz és mulatozás következtében, München uccáin rengeteg atrocitás történt. Fiatalemberekből álló csoport megállította az autbuszokat, a villamosokat, inzultáltak a járművek vezetőit, belekötöttek a rendőrökbe, megverték őket és csak a legnagyobb erőfeszítés árán sikerült a rendet helyreállítani.

Szép fehérművek

Ruttkay & Polye cégnél

speciális vászonnári üzlet

Arad, megyeházaal szemben.

— Felrobbant egy burnót-szelence egy londoni mügyütemény helyiségében. Londonból jelentik: Tegnapi titokzatos robbanás történt a Wallace mügyütemény helyiségében. Az egyik üvegszekrényben állott egy Eugénia császárnő tulajdonában volt, gazdag díszítésű burnót-szelence. A mügyütemény termében senki sem tartózkodott, amikor hirtelen robbanás dőreje hangzott el. Az alkalmazottak berohantak és meglepetéssel párosult csodálattal vették észre, hogy a burnót-szelence, anélkül, hogy bárki is hozzányúlt volna, önmagától felrobbant. A szelence apró törmelékének görcsövi vizsgálata alapján megállapították, hogy a zománc különleges vegyi összetétele idézte elő a váratlan robbanást, amely egyik igen érdekes bizonyítéka annak, hogy a régebbi korokban egészen sajtáságos kémiai találmányok divatoztak, másrészt új tételt állított fel, hogy manapság már — a burnót-szelence is elsül.

Sonny Boy

— A nankingi olasz konzul tiltakozó jegyzéke két olasz misszionárius meggyilkolása miatt. Rómából jelentik: A Tribuna jelentése szerint, a nankingi olasz követ tiltakozó jegyzéket intézett a nankingi kormányhoz, amelyben a legerélyesebben tiltakozik a Kinában működő két olasz misszionárius meggyilkolása miatt. A jegyzék részletesen ismerteti a tényállást és követeli a banditáknak letartóztatását és példás megbüntetését. A nankingi kormány felelősségét csak közvetve állapítja meg a jegyzék, de a lap szerint az úgy van megszóvegeve, hogy annak teljesítése alól nem vonhatja ki magát egy kormány, amelyik méltónak tartja magát a kormány elnevezésére.

— Vlad Sándor és dr. Borneas Gyula a megyei tanács tagjai. Ma megérkezett Aradra a megyei tanács hivatalbóli tagjainak kinevezése. A Dekrétum szerint a kereskedelmi és iparkamara részéről Vlad Sándor elnököt, a mezőgazdasági kamara részéről Borneas Gyula dr. alelnököt nevezték ki a megyei tanácsba, amelynek még hivatalbóli tagja lesz a város-jövendő polgármestere.

— Halálozás. Mélységes gyász érte Papp Andor aradi szerkesztőt. Bátyja, Papp Lajos ny. MÁV. főfelügyelő 68 éves korában hétfőn elhunyt Budapesten. Temetése kedden délután 4 órakor volt nagy részvét mellett. Papp Lajos korábban a MÁV. aradi üzletvezetőségénél teljesített szolgálatot. A háboru alatt mint Nagyszében állomásfőnöke rendkívül értékes szolgálataért a magyar királytól és a német császártól magas kitüntetést kapott. Halála hirtelen következett be. Özvegyén kívül Magyarországon előkelőbb közéleti pozíciót betöltő négy gyermeke és unokái gyászolják.

Tegnap, hétfőn délután rövid szünet után meghalt Aradon Grünstein Dávid hetvenhárom éves, ismert aradi polgár. Temetése ma, szerdán délután 3 órakor megy végbe az izraelita temető halottasházából. Az elhunytat Aradon és Budapesten lakó gyermekei és számos rokonsága gyászolja.

— Egy soffőr kéjgyilkosságot követett el. Hamburgból jelentik: Borzalmas dráma játszódott le az egyik külvárosi negyedben. Bruss Ernő állástalan soffőr farsangi mulatságban volt feleségével és nővérével, akikkel összekülönbözött, majd hazament lakására. Otthon bosszúból kéjgyilkosságot követett el 5 esztendő mostohaleányán, majd, amikor felesége és nővére hazatértek, átvágta nyakát. Reménytelen állapotban szállították a kórházba.

Kárpáti Benzoe-crém reggel Kárpáti Benzoe-crém este

a hölgyek nélkülözhetetlen arcápoló szere.

— Lord Rothermere ajándéka Horthy Miklósnak. Budapestről jelentik: Lord Rothermere, Magyarország angol barátjának megbízásából, ma kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós magyar kormányzónál Paul George Konodi ismert angol műkritikus és Boltraffio, híres olasz festőművész egy munkáját, a Corvinus címet viselő Mátyás király portréját adta át a kormányzónak, amelyet a lord Horthy országlásának 10 esztendő évfordulója alkalmából küldött ajándékképpen. Horthy igen nagy örömmel fogadta a lord figyelmességének jelét és kijelentette, hogy az ajándék értékének megfelelően, a királyi vár termének falát fogja díszíteni vele. Boltraffio Leonardo da Vinci követője volt és alkotásai nagy értéket jelentenek. A lord már régebben vásárolta meg a képet, amelyet a jubileum alkalmára tartogatott.

Köhögési inger, rekedtség

ellen használjunk dr. Földes-féle Itto-cukorkát. Legjobban dezinficiálja a szájüreget. Készíti dr. Földes-gyógysz. érjár, Arad.

— A Kölcsey-egyesület irodalomtörténeti előadásainak sorozatán, ma, szerdán este 6 órakor, a Minorita Kulturházban dr. Szántó Zsigmond Arany Jánossal befejezi előadásait s pénteken dr. Berthe Nándor tanár kezdi meg 6 előadásból álló sorozatát, a modern magyar irodalom ismertetéséről.

Éneklő bolond

— Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleményei. A pénzügyigazgatóságnál fizetett nyugdíjasokat értesítjük, hogy a márciusi nyugdíjuk f. hó 5-től kezdődőleg reggel 8 órától a szokott sorrendben fizetettik. Egyben tudatjuk, hogy f. hó 9-én, vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel választmányi ülést tartunk, melyre a választmányi tagok pontos megjelenését kérjük. Az állomáson fizetett nyugdíjasok bonjai még nem érkeztek meg. Az elnökség.

A „Korunk“ márciusi száma. A Dienes László és Csál Gábor szerkesztésében havonta megjelenő „Korunk“ márciusi számából a következő tanulmányokat és cikkeket emeljük ki: Kodolányi János: A militarista Babits. Ligeti Ernő: A szabadkőművesség. Kemény István: A mai magyar könyvkiadás. Fábry Zoltán: Kétéle ifjuság. Rudolf Goldscheid: A szaporodás forradalma. Silbermann Jenő: A föld légkörének keletkezése. A „Korunk“ előfizetési ára egész évre 860, fél-évre 460, negyedévre 280 lej. Mutatványszámot ingyen küld a „Korunk“ kiadóhivatala: Cluj—Kolozsvár, Str. Regala 16.

A „Nyugat“ március 1-1 száma ma megjelent. A gazdag füzet külön érdekessége Fáy Dezső három pompás illusztrációja Babits Mihály: Dante fordításához. Az új szám tartalmából kiemeljük a következők közleményeket: Babits Mihály cikke: „Ezüstkor?“ Paul Vákérinek, a nagy francia költőnek a „Nyugat“ számára átengedett híres miniatűr-regénye. Nagy Lajos előbeszélése: „Prof. Csinnadla“, Mórty Zsigmond regénye: „A nagy fejedelem“, Oellert Oszkár, Kassák Lajos versei. Schöplm Aladár cikke Surányi Miklós új regényéről. Illés Endre cikke Révész Béláról. A szám ára 60 lej. Negyedévi előfizetési díj 300 lej. Főbizománnyos: Pallas Könyv- és Lapterjesztő Vállalat, Cluj, Strada J. Rattu A.

Mozi.

A hazárdkapitány.

Tim Mac Coy, az ifjuság kedvence játssza a címszerepet ebben az izgalmasan lefolytatott filmjátékban. Egy nemesszívű ifjut alakít, aki öccse bűnét magára vállalva, kitétte magát annak, hogy édesatyja kitagadja, hogy életfogytiglani rabságra ítéljék, hogy szökése után a vadon sziklái között rabló módjára, nélkülözések között éljen és végül, hogy saját apja halálra ítélje. El lehet képzelni, mennyi szorongó érzés, hány halálosan izgalmas perc kíséri végig ezt a ritka vakmerőséggel telített életet, melyből természetesen a gyöngéd szerelmi motívumok sem hiányzanak. A film jóval felette áll az átlagos értékű kalandorfilmeknek.

Súlyos zavarok a tanuk ingyenes utazásának megvonása miatt.

Törvényszéki tárgyalásokat kell elhalasztani, mert a tanuk nem jelennek meg. — Egy aradi munkás torturája, akit Nagyváradra idéztek kihallgatásra.

(Arad, március 4.) Ismeretes, hogy az államvasutak január elsejével megszüntették azt a rendszert, hogy a törvényszéki tárgyalásra beidézett tanuk ingyen utazhatnak. Ez a rendelkezés azután igen nehéz helyzet elé állította az igazságszolgáltatást és minden oldalról memorandumok özöne érkezik Bucures-tibe, amelyben rámutatnak a helyzet tarthatatlan voltára. A törvényszékek majdnem minden tárgyalást kénytelenek elhalasztani, mert a tanuk nem jelennek meg az idézésre és ha ez a helyzet még sokáig fennmarad, akkor az igazságszolgáltatásban könnyen benuulás állhat elő. Az államvasutaknak pedig ez legkevésbé lehet érdeke.

Ma egy aradi fiatal munkásember jelent meg szerkesztőségünkben, aki elpanaszolta, hogy néhány héttel ezelőtt egy idézést kapott a nagyváradai törvényszéktől, hogy mint tanu jelenjen meg. Hegedűs Sándor, aki az Uj-mikalakai Ujtsépen lakik, mint rendes, törvénytudó ember, az idézést kitüntető napra pontosan meg is jelent Nagyváradon. Csak egy keresetből előlegezte az utiköltséget arra gondolva, hogy majd Nagyváradon a törvényszéken visszafizetik neki. Egész délelőtt a nagyváradai törvényszék folyosóján várakozott, míg végül tudtára adták, hogy hazamehet, a tárgyalást nem tartják meg, hanem későbbi időpontra halasztották és akkor majd újból meg fogják idézni. Hegedűs, aki mai napig sem tudja, hogy tulajdonképpen milyen ügyben is idézték meg, hiába kérte költségeinek megtérítését, mert azt a választ kapta, hogy erre nincs alap. És anélkül, hogy megtudta volna miért is idézték meg Nagyváradra saját költségén utazott vissza Aradra, miközben két munkanapot veszített el és az egy napos nagyváradai tartózkodás és utazás költségeire kénytelen volt néhány száz lej kiadni.

LEGUJABB.

Passzív ellenállással kezdődik az indiai forradalom.

Ghandi kiküldöttje ma átnyújtotta a nacionalisták ultimátumát az indiai akirálnak.

Londonból jelentik: Az egész világ figyelmét most Kelet felé fordul, ahol a világpolitika-ra kiható nagyjelentőségű események játszódnak le. Az indiai nacionalisták bejelentették a harcot és minden eszközzel fel akarnak szabadulni az angol elnyomatás alól. Egyelőre azonban csak békésen akarják vértelen forradalmukat megvívni és passzív ellenállást határoztak el.

Ma délelőtt megjelent Ghandi kiküldöttje az indiai akirály palotájában és átnyújtotta a nacionalisták frásbeli ultimátumát. Az akirály titkára az ultimátum átvételéről elismervényt adott. Az ultimátum szövegét a legnagyobb titokban tartják. Ghandi futára kijelentette, hogy a passzív ellenállás két héten belül megkezdődik.

Szófiában meggyilkolták a Vardar főszerkesztőjét.

Az őrizetére kirendelt társa is gyilkosság áldozata lett. A merénylőket letartóztatták.

Szófiából jelentik: Megdöbbentő politikai gyilkosság történt Szófiában. Pundevet, a néhai Protageroff vezetéke alatt állott Vardar főszerkesztőjét, őrizetére kirendelt társaival együtt meggyilkolták. A rendőrség már le is tartóztatta a tetteseket, Angelov és Ivanov

nevű kocsanai születésű macedonok személyében.

A gyilkosságnak élénk visszahatása lesz a belpolitikában. Nyilvánvaló, hogy két szemben álló macedon párt ellenségeskedéséből született meg a gyilkosság.

A német rendőrség letartóztatta egy kereskedelmi utazót, akiről azt hiszik, hogy a düsseldorfi rém.

Berlinből jelentik: Néhány héttel ezelőtt egy jól öltözött ember megszólított Berlin egyik utcáján két ápolónőt, akik közül az egyiket magával csalta és később az ápolónőt meggyilkolva találták. A rendőrség megállapította, hogy kéjgyilkosság történt. Megindult a nyomozás és a mai napon sikerült letartóztatni a német-holland határon egy szökésben levő férfit, akire rúlett a másik ápolónő által megadott személyleírás.

Kiderült, hogy Jan Hock a neve, 34 éves kereskedelmi utazó aki erkölcsstelen üzelmekből kifolyólag már többször volt büntetve. Tekintettel a gyilkosság körülményeire, meg arra, hogy közvetlen előéletére semmi pozitívum nem tud igazolni, a rendőrségnek az a feltétele, nem lehetetlen, hogy ezáltal valóban sikerült kézrekeríteni az igazi düsseldorfi kéjgyilkost. A nyomozás tovább folyik.

Benyújtották a baloldali munkáslistát.

Tizenhárom jelöltnek nem volt választójoga és ezek helyébe másokat iktattak. — Az Angel-féle lista első nyolc jelöltje.

(Arad, március 4.) Néhány nappal ezelőtt nyújtották be az aradi törvényszéken listájukat az aradi baloldali munkások. A Városi és Falusi Dolgozók Blokkja listáját átvizsgálták a törvényszéken és utólag megállapítást nyert, hogy tizenhárom a jelöltek közül nem szerepelnek a választói névjegyzékben és miután nincsen választójoguk, tehát mint jelöltek sem szerepelhetnek és nem választhatók meg. Hargot törvényszéki főelnök erről hivatalosan értesítette a baloldali munkásokat és ennek eredményeként ma délelőtt népes küldöttség jelent meg a főelnök előtt és újabb listát nyújtott be, amelyen a törölt jelöltek helyett a következők szerepelnek: Listavezető: Dávid János vasas. A törölt Simon József helyett Faur György földmunkás, Siskóvan Mihály famunkás, Höhn János vasas, Hampel József szabó, Szokority Péter famunkás, Olar István festő, Mihajlovits Demeter famunkás, Uitz Mihály lakatos, Nagy János famunkás, Kestenbaum Sándor és Balogh Gyula építőmunkások.

Nem fogadta el a törvényszék a következőket: Simon József, Antal Gáspár, Kucselata Mihály, Deák István, Virágh Ferenc, Csipai Imre, Böhm István, Felföldi Sándor, Gyarmathy Gyula, Mikló István, Kiss József, Szathmáry István.

Angel István dr. volt polgármester holnap nyújtja be a törvényszéken listáját. A lista nyolc első jelöltje a következő: 1. Angel István dr. volt polgármester. 2. Russu Mihály lapszerkesztő. 3. Engel Gyula kiskereskedő. 4. Stre-

gar-Demia Száva nyomdász. 5. Tóth Gábor vasimunkás. 6. Kócsy Jenő hírlapíró. 7. Fericean Arsa földműves. 8. Totok Imre gazda. A lista többi helyein is kispolgárok és munkások foglalnak helyet, olyképen, hogy a jelöltek közül 16 magyar, 16 pedig román nemzetiségű.

Sorozatos tűzkalasztrófák Macedóniában.

Szalonikiból jelentik: A macedóniai Cavalla helységben az utóbbi időben feltűnően sok tűzvész pusztított. Február 2-án 220.000 kiló dohány lett a tűzvész áldozata és a kár akkor 12 millió frank volt. Február 27-én tíz áruraktár lett a pusztító lángok martaléka és ez alkalommal a kár ismét több mint kétfélmillió frank volt. Ma délelőtt újból tűzvész pusztított Cavallában. Három rakár égett le, amiben 250.000 kiló dohány volt, 13 millió frank értékben. Március másodikán egyébként Szalonikiben is hatalmas tűzvész pusztított. Több gabonaraktár égett le és a tűzvész 3 millió frank kárt okozott. A sorozatos tűzeseteknek oka ismeretlen.

SPORT.

Magyar győzelem az Európa birkózóbajnokságon. Stockholmból jelentik: Ma este nyolc órakor kezdődtek meg az Európa-bajnokság döntő mérkőzései. A kisközépsúly európai bajnokságát a magyar Zombori Gyula nyerte meg pontozással, a döntőben a német színen induló temesvári Földeákot győzte le.

Budapest válogatott csapata Bécsben. Budapestről jelentik: Az Osztrák Labdarúgó Szövetsége ma átiratot intézett a magyar Profeszszionista Labdarúgó Szövetséghez, amelyben meghívja Budapest válogatott csapatát a május 31-én és június 1-én Bécsben rendezendő futballtornára, amelyen a terv szerint Krakkó, Budapest, Prága és Bécs válogatott csapatai venniük részt.

Dinamit robbant a Iasi—Bucuresti-i vonat mozdonya alatt.

A merénylet színhelyén 40 centiméter szélességben meghasították a síneket. — Különösebb baj nem történt, mert a dinamitpatronokat a sínek élére helyezték és a robbanás ereje így letompult.

Bucurestből jelentik: Tegnap este a Iasi—Bucuresti-i gyorsvonalat nagy késéssel érkezett be a bucuresti-i északi pályaudvarra. A késés miatt a vonatot váró közönség körében merénylet híre terjedt el, ami később valónak is bizonyult.

A vonat teljes sebességgel haladt Bucuresti felé, amikor Braz állomás közelében az utasok arra lettek figyelmesek, hogy a vonat a nyílt pályán hirtelen megállt és a mozdony alól lángok csapnak ki, amelyet robbanás követett. A közönségen pánikszzerű félelem vett erőt, mindenki menekülni igyekezett, mert attól tartottak, hogy merénylet történt. Megállapították, hogy a mozdony lámpája szét tört, de ezenkívül a mozdony is megrongálódott. A merénylet színhelyén

ismeretlen tettesek 40 centiméter szélességben meghasították a síneket, a pályatestre pedig dinamitpatronot helyeztek el.

A mozdonyt több órai munkával sikerült annyira helyreállítani, hogy a vonatot a legközelebbi állomásra bevontassa. A merényletről azonnal értesítették Ioanitescu belügyi államtitkárt és a Timisoarán tartózkodó Stan Vidrighin CFR. igazgatót, valamint a csendőrséget és a szigurancát, amely több embert, köztük a pályaeoszt is, letartóztatott. A későbbi helyszíni szemle alkalmával megállapítást nyert, hogy a robbanás ereje azért nem volt erősebb, mert a patronokat a sínek élére helyezték el és így a detonáció nagysága letompult.

A westminsteri herceg szerelmi regénye.

Egy érdekes házasság. — Johanny asszony szerelmei: Piccaver, Szemző Gyula, Sturdza roman bojár és az angol herceg. Szemzőné vitriolos merénylete a szép Johanny asszony ellen, akit most kiűtött a nyeregből Lady Ponsonby.

(London, március 4.) A londoni előkelő társaságnak nagy szenzációja van: a westminsteri herceg házasodik. Anglia leggazdagabb embere, az ötvenéves westminsteri herceg a legközelebbi napokban köt házasságot az anyakönyvvezető előtt a szépségéről híres husz éves Lady Loelia Ponsonby-val. A csodálatos szépségű Lady Ponsonby ezzel a házassággal sok más világszép asszony fölött diadalmaskodott és a házassági hír az angol arisztokrácia körében épen ezért nagy meglepetést keltett.

A westminsteri herceg nemrég tért haza földközítengeri utjáról, amelyet Lady Ponsonbyval s néhány előkelő barátjával tett meg, néhány nappal hazaérkezése után pedig már is iratkozott az egyik londoni anyakönyvvi hivatalban házasságkötésre, épúgy, mint bármelyik londoni polgár. A fiatal angol hölgy tehát diadalmaskodott a ragyogó szépségű Johanny asszony fölött, akinek a kedvéért a westminsteri herceg annak idején elvált Violet Nelsontól és Johanny asszonynak csak annyi elégtétele lehet, hogy a herceg a szürke anyakönyvvi hivatalban tarthatja csak meg esküvőjét és nem kastélyában, miután a charterbury-i érsek elvált házásokra nem adja áldását.

A ragyogó szépségű Johanny asszony, Piccavernek, a világhírű bécsi operaénekesnek elvált felesége most Párisban él mindannak a fénynek és gazdagságnak közepette, amellyel a westminsteri herceg vette körül. Nemrég még olyan hírek voltak forgalomban, hogy a szép Johanny asszony Westminster hercegének a felesége lesz, az angol főnemesség azonban megakadályozta ennek a tervnek a keresztülvitelét, sőt a szép asszony angliai tartózkodását is lehetetlenné tette, úgy, hogy a hercegnek Párisban kellett meglátogatnia barátnőjét.

Johanny asszony regénye nagyon érdekes. Piccaver Alfréd operaénekeskel való házassága nem volt zavartalanul boldog: hirtelen megjelent a színen Szemző Gyula, a volt pécskai főispán, akit azután állandóan az asszony társaságában láttak. Még emlékezetes az a botrány, amikor Szemző Gyula felesége egy napon az egyik előkelő bécsi hotel halljában vitriolos merényletet kísérelt meg a szép Johanny asszony ellen, akit csak nagy kalapja mentett meg attól, hogy örökre csúfá legyen nemesvonala, gyönyörű arca. Piccaver hamarosan elvált feleségétől, Johanny pedig egy Sturdza nevű gazdag román urnak lett a felesége. — A személye körül támadt botrányok egyidőre elnémultak, de a szép asszony csakhamar Montecarióban ismét feltűnt, ahol megismarkedett egy angol urral, aki a játékkaszinóban egy éjszaka félmillió frankot veszített. Az előkelő játékos a westminsteri herceg volt és Johanny asszony ettől kezdve új barátjával utazgatott mindenfelé. A westminsteri herceg felbontotta házasságát a ragyogó szépségű asszony ked-

vért és komolyan foglalkozott azzal a gondolattal, hogy feleségül veszi barátnőjét. Az angol arisztokrácia azonban keresztelte ezt a tervet és a westminsteri herceg így most egy másik nővel, a Johanny asszonynál sokkal fiatalabb és nem kevésbé szép Lady Ponsonbyval köt házasságot.

Egy kínai császár találta fel a futballt.

Az ókori uralkodó gazdagon megajándékozta a győzteseket, a veszteseket pedig korbáccsal kergette le a pályáról.

Honnan ered a futballsport? Erre a kérdésre minden sportember azonnal azt válaszolja, hogy Angliából. A válasz helyes, ha a modern futballsportra gondolunk, ha azonban ennek a játéknak legősibb nyomait kutatjuk, arra az érdekes megállapításra jutunk, hogy a futballt a kínaiak, még pedig egy kínai császár találta fel csekély kétezerháromszáz évvel ezelőtt.

Egy angol tudós régi okiratokból állapította meg, hogy a futballjáték feltalálója Cheng-Ti kínai császár volt, aki Krisztus előtt háromszáz évvel élt. A játék a császár legkedvesebb szórakozása volt és — amint az angol kutató az évezredek kínai dokumentumokból megállapította — a játékszabályokat is maga a császár állította össze. Cheng-Ti császár futball-labdája természetesen nem gummiból volt, sőt még csak nem is bőrből, hanem fából, de a játék szabályai rendkívül nagy hasonlóságot mutatnak a mai futballszabályokhoz.

Az is kiderül a kínai okmányokból, hogy a

Az aradi pékek a pécskai kenyérárusok ellen.

Szigoru rendszabályokat kérnek. — Küldöttség a város vezetősége előtt,

(Arad, március 4.) Ma az aradi pékek küldöttsége kereste fel Luta i Cornel dr. interimár bizottsági elnököt. A pékek — mint már több ízben — ismét a pécskai kenyéreszek ellen tettek panaszt. A küldöttség előadta, hogy érintkezésbe lépett a munkaügyi felügyelőséggel, amely megállapította, hogy a pékek panaszainak alapja van. Kérték az elnököt, intézkedjen, hogy a pécskai kenyéreszeknek képesített munkaerőt kelljen alkalmazniok, miután a sütés képesítéshez kötött ipar. Arra kérték még a város vezetőségét, hogy rendelje el, miszerint a pécskai kenyéreszeknek rendes iparendélyt kell váltaniok és Aradon készíteni az itt áruba bocsátott kenyeret, hogy megfelelő egészségügyi ellenőrzés alá legyenek vehetők. Hivatkoznak arra, hogy Aradon

HORNIMAN'S TEA

Ennek a fajtának

elsőosztályu, ki-tünő minősége a legkényesebb igényeket is kielégíti

császár környezete sehogyan sem akart megbarátkozni az új játékkal és mindenképen méltatlannak találták, hogy a Mennyei birodalom uralkodója egy gömbölyű fadarab után szaladgáljon. A császár azonban ragaszkodott a játékhoz és parancsszavára hamarosan csapatok alakultak a testőrség tagjaiból. Ettől fogva azután minden évben a császár születésnapján megrendezték az udvari futballbajnokságot. A küzdelmeket az uralkodó mindig végignézte és osztózni kellett ebben az élvezetben az udvartartás minden tagjának és a főváros előkelőseinek is, akik azután hamarosan megkedvelték az érdekes újszerű játékot. A győztes csapat tagjait a fejedelmi mecénás értékes ajándékkal, ezüsttel, selyemmel, étellel, itallal és virággal halmozta el, míg a veszteseket korbáccsal kergette le a pályáról.

Mint ebből látható, már a futball őskorában is ajándékért játszottak a csapatok, szóval az államátörségnek meglehetősen régi hagyományai vannak.

számos képesítéssel rendelkező ember áll munka nélkül, ami a pécskai kenyérárusok törvénytelen és tisztességtelen konkurrenciájának a következménye. Megfelelő intézkedések által csökkenteni lehetne ezt a nagy munkanélküliséget.

A pékek ezután az uccai árusításra vonatkozólag terjesztettek kérvényt az interimár bizottság elnöke elé. A jelenlegi városi rendeletek szerint minden aradi pék ugyanannyi uccai árúst alkalmazhat. A pékek most azt kérik, hogy kemencék számaránya szerint állapítsák meg az egyes pékek által felvehető uccai árússok számát. Luta i Cornel dr. arra kérte a küldöttséget, miszerint az utóbbi kérést terjessze írásban a város vezetősége elé és hogy a szindikátus ossza fel az árússok számát az egyes tagok között. A pécskai kenyér ügyében megígérte, hogy tanulmányozni fogja a kérdést.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel

Bolgár komitácik újabb bombamerénylete Jugoszláviában.

Két bombát dobtak egy szállodába, kettőt a járókelők közé. — A bolgár-szerb határmegállapító bizottság ellen akartak demonstrálni.

Belgrádból jelentik: Tegnap este fél 9 óra tájban Pirotnban, amikor az uccákon a legnagyobb a forgalom, két ember jelent meg a Nacional-szálloda előtt, akik súlyos csomagot látszottak vinni. Hirtelen megállottak a szálloda bejárója előtt és

két bombát dobtak be a szálló ablakán, majd ugyancsak két bombát a szálloda előtt sétálóik közé.

Leirhatatlan rémület lett urrá a detonáció nyomán. A szálloda előtti járdarészlet állandóan forgalmas és így 16 embert sebesítettek meg a szétvetődő bombarészek, kilenc ember pedig a szállóban sérült meg súlyosan. Hamarosan értesítették a mentőket, akik nyolc sebesültet

beszállítottak a kórházba, közülük egy: Nitics Vladimir bádgossegéd, belehalt sérüléseibe, a többi pedig csak első segélyben részesítették.

Az explozió nyomán keletkezett zűrzavarban a merénylőknek sikerült kerekgetni oldaniok és a bolgár határ felé menekültek. A körülmények arra engednek következtetni, hogy állítólagos bolgár nacionalista komitácik követték el a merényletet. Ugyanis az a tény, hogy a Nacional-szálloda előtt történt a merénylet, arra mutat, hogy annak idején a szállodában székelt bolgár-szerb határmegállapító bizottság munkája ellen kívántak a merénylet formájában demonstrálni.

KÖZGAZDASÁG.

Az új adótörvény pusztulással fenyegeti a kisipart.

A mostani adókvetésnél minden iparosra forgalmi adót is vetnek ki. — A törvény szerint a kisiparos jövedelmének egynegyed részét köteles adóba fizetni.

(Arad, március 4.) Harmadik hete, hogy az egész országban megkezdtek működésüket az adókvető bizottságok és azóta szakadatlanul működik az adóprés. Az első időben mérhetetlen adóemléseket eredményezett a bizottságok működése, ami miatt az egész ország közvéleménye felzúdult és ennek tulajdonítható, hogy később valamennyire engedékenyebb szellemben folytatták munkájukat. Az adóalapnak a megállapítása azonban ebben az évben különösen nagy fontossággal bír az iparosokra, mert ennek alapján fogják megállapítani a forgalmi adót is, amit fizetni tartoznak.

Az új törvény szerint ugyanis az összes iparosok forgalmi adót tartoznak fizetni és pedig: akik tíz munkásnál többel, vagy pedig gépekkel dolgoznak, azok egy külön vezetendő regiszter alapján, míg a tíznél kevesebb munkást foglalkoztató iparosok forgalmi adóját a globális adóalap után állapítják meg és ez nem lehet kevesebb, mint az adóalap ötszörösének 2.2 százaléka. Ez a rendelkezés súlyos terhet jelent az iparosokra. Eddig ugyanis a régi törvénynek meg volt az a kedvezménye, hogy a jövedelem kétszeresének csak 2 százalékát fizették és mentesítették mindazokat a kisiparosokat a forgalmi adó fizetése alól, akik csak átalakítással, vagy pedig hozott anyag feldolgozásával foglalkoztak. Így a cipészek, varrónők, szabók, kovácsok, asztalosok, bográrok legnagyobb része, miután ők tulajdonképpen nem produkáltak, hanem csak hozott anyagot dolgoztak fel, egy miniszteri rendelettel mentesültek a forgalmi adó fizetése alól.

Az új törvény azonban nem vette figyelembe ezt a miniszteri rendelettel biztosított kedvezményt és a jövőben minden iparos kivétel nélkül tartozik forgalmi adót fizetni. Hogy ez mennyire sérelmes a kisiparosokra nézve, azt a legjobban bizonyítja a következő néhány számadat:

Az a kisiparos, akinek adóalapját 50.000 lejtben állapították meg, a rendes globális adó címén 12 százalékot, azaz 6200 lejt tartozik fizetni évente. Most jön még a forgalmi adó. Ennek alapja a globális adóalap ötszöröse, azaz 250.000 lejt, aminek 2.2 százaléka 5500 lejt, a rendes globális adóalapnak tehát pontosan 11 százaléka.

Ugyan körülmények között a kisiparosnak összesen 23 százalék adót kell fizetnie, vagyis jövedelmének majdnem egynegyed részét elviszik adóba.

50.000 lejt jövedelem után tehát évente 11.700 lejt, havonta tehát majdnem ezer lejt fizetendő. Érdeklődünk a pénzügyigazgatóságban, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy 50.000 lejt adóalapnak csak a kisebb kisiparosok tartoznak adóztatni, mert az iparosok zöme 80-150.000 lejt adóalap után fizeti a globális adót és most az új forgalmiadótörvény alapján a forgalmi adót is. Már pedig ez az újabb teher,

ha figyelembe vesszük az abnormalis adókvetésekkel, elviselhetetlen terhet ró az iparosokra és pusztulással fenyegeti a kisipart.

— Ismét kényszeregyezséget kért egy temesvári bányáros. Temesvárról jelentik: A néhéz gazdasági időknek Temesvárról újabb áldozata van. A dler Hermann közismert, tekintélyes gyárváros bányáros kényszeregyezséget kért. Passzívái 19 millióra rugnak, aktívái ezzel szemben csak 7 és fél milliót tesznek ki. Ennek dacára ötven százalékos kiegyezést ajánl, amelyet 3 év alatt teljesítene, negyedévenkénti fizetéssel. Amennyiben gyára továbbra is prosperálna, a lehetőségekhez képest, előbb is eleget tenne fizetési kötelezettségeinek. A gyárosnak öt nagyobb hitelezője van, akikkel minden remény megvan a kiegyezésre.

Az erdélyi színészet megmentésére kiírt pályázatra több pályamű érkezett be a Kölcsey Egyesülethez.

A felolvasó estélyek sikere. — Az „Anyák iskolája” előadásait hétfőn és csütörtökön tartják az Iparos Kulturházban. — A Kölcsey-Egyesület választmányi ülése.

Az aradi Kölcsey-Egyesület választmánya tegnap délután ülést tartott a Kulturpalota Kölcsey-szobájában Krenner Miklós dr. elnök vezetése alatt. Szőlősi István főtitkár beszámolt a felolvasóestélyek sikeréről, majd részletesen ismertette a Kölcsey-Egyesület irodalomtörténeti előadásainak sorozatát, amelyet, tömeges érdeklődés mellett tartanak hetenként szerdán és pénteken a Minorita Kulturházban. Az előadások sikere arra készítette a Kölcsey-Egyesület vezetőségét, hogy „Anyák iskolája” címen a gyermeknevelésről rendezzen újabb előadás-sorozatot. Ezt az előadás-sorozatot neves orvosok és tanárok március 1-től kezdődőleg hetenként hétfőn és csütörtökön este fél 7-től fél 8-ig tartják az Iparos Kulturházban.

A főtitkár beszámolt „Tanulmány az erdélyi színészet megmentésére” címen kiírt pályázat eredményéről. Erre a 3000 lejt pályázatra összesen hét pályázat érkezett be. A választmány dr. Falus Lajost, Zima Tibort és dr. Szőlősi Zsigmondot küldte ki a bírálat megejtése céljából. Az aradi magyar diákok részére egy három díjból álló 2000 lejt pályadíjat tűzött ki a Kölcsey-Egyesület. Húsvét után kell a diákoknak az utolsó 100 év magyar irodalmának ismeretéből szóbeli tanúságot tenni. Még egy pályadíja van a Kölcsey-Egyesületnek, Tabéry Géza nagyváradi író 1000 lejt tiszteletdíját felajánlotta

Hushagyókedd a Polgári Menházban

Az aradi husiparosok megvendégelték a Menház lakóit.

(Arad, március 4.) Ma délután rendezték az aradi husiparosok szokásos hushagyókedd ünnepélyt a Polgári Menház Mureseanu (Nádor) uccai épületében. Az aradi husiparosok ugyanis minden esztendőben megvendélik a menház lakóit, akik agy és keresetképtelen iparosokból kerülnek ki. Délután öt órakor a husiparosok Szida Lázár diszelnök és Schmidt Antal elnök vezetésével sorbajárták a szobákat és mindannyian egy-egy csomag élelmiszert, bort és dohányt osztottak szét. Az adományokat Szida Lázár melegehangú beszéd kíséretében nyújtotta át. Érdekes, hogy a menház lakói között egy aradi vendégios özvegye is helyet foglal, akinek férje a menház alapítói közé tartozott. A menház ápolítjai hálásan köszönték meg az adományokat.

Ezután kezdetét vette a szokásos uzsonna, amelynek folyamán több felköszöntő hangzott el. Elsőnek Szida Lázár szólalt fel, aki felköszöntőjében üdvözölte a jelenlevő iparosokat, majd utána Olariu Justin, az Ipartestület elnöke mondott beszédet. Az elnök felköszöntőjében összetartásra buzdította az iparosokat és annak szükségességét hangoztatta, hogy minden iparos tagja legyen a menházat fenntartó Polgári Jótékony Egyesületnek, amely nemes és jótékony célokat tűzött ki magának. Miller József kelmefestő toasztja után Schmidt Antal, a husiparosok szindikátusának elnöke beszélt és megállapította hogy minden jótékony mozgásban a husiparosok járnak elől, majd bejelentette, hogy a jövőben felállítják Aradon a husiparosok menházát is. Ezután az egyik menházi ápolít köszöntö meg a husiparosok nagylelkűségét, majd még többen mondtak felköszöntőt. A város nevében Vattian Aurél polgármesteri titkár vett részt az ünnepségen.

— A husiparosok holnap délelben a szegényház ápolítjai között osztanak ki szeretetadományokat.

ta az aradi katólikus gimnázium legjobb növendékének jutalmazására. Az évzáró vizsgánál a tanári kar alkotta meg azt, hogy kit illet az 1000 lejt jutalom.

A választmány tárgyalta a nagyváradi Szegedi Társulat átiratáról kölcsönös előadások megrendezése céljából. A választmány örömmel fogadta a tervet, amit a Kölcsey-Egyesület már egy évtizede kezdeményezett és összel mennek át a Kölcsey-Egyesület tagjai Nagyváradra és a nagyváradiak Aradra előadást tartani. A főtitkár végül beszámolt a népes választmányi ülés előtt arról, hogy a Kulturpalota könyvtárának a Kölcsey-Egyesület költségén valamennyi jelentősebb magyar folyóiratot megrendelte és a modern magyar irodalom legújabbán megjelent 80 kötetét adományozta a Kulturpalota könyvtárának.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalnak felelősséget ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy CUKORKA és CSOKOLÁDÉ ÜZLETÉMET Tabaidy-uccából a mai nappal Str. Románului (volt Zrínyi-ucca) Bohus-palotába HELYEZTEM AT, ahol a nap bármely szakában este 10 óráig állók a n. é. közönség rendelkezésére. Szives támogatást kér.

PALLAS.

Cukorka és csokoládé nagyban és kisban.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

SZERDA, március 5.

Bucuresti. 17. Rádiózenekar 21. Hegedűszó. 22.45. Ariák és dalok. 22.15. Fuvolaszó. — Belgrad. 11.30. Gramofon. 13.40. Rádiónégyes 19. Harmonikázás. 23.15. Holeczkova prágai énekesnő a Dunáról szóló hét dalt énekl. 23.35. Szállodai zene. — Berlin. 18.30. Költők hangjai gramofonpéldákkal. 19.45. Frankfurt. 20.30. Wagner: Tannhäuser c. operája a berlini nagyoperából. London. 17.25. Könnyű krasszikus zene. 18.45. Mozizene Birminghamból. 20.40. Isaacs Edward Beethoven Esz-dur szonátáját játsza. 21.45. Táncczene. 22.15. Karének hegedű- és zongoraversenyyel. 23.40. Csehszlovák-est. 25. Táncczene. — Milano 18. Kvintett. 20.15. Vacsorai zene. 21.30. Ferrari-Trecate „Kavicsoska” c. zenésjátékának előadása. — Wien. 12. A Cerda-zenekar dél-eltől zenéje 16.30. A Haupt-zenekar játéka. — Budapest. 10.15. A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 13.05. Gramofonhangverseny 6.25. A Mándits-szalonzene hangversenye. 7.25. Olasz nyelvoktatás. 7.55. Balázs Árpád legújabb gramofonlemezei 9.30. A Nemzetközi Rádió Unió nemzeti est sorozatában cseh-est 11.30. Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-szállóból.

CSÜFÖRTÖR, március 6.

Bucuresti. 17. Rádiózenekar. 21. Prózai színházi előadás. — Belgrad. 11.30. Gramofon. 13.40. Rádiónégyes 18.05. Nemzeti dalok muzikálisérettel. 19. Kávéházi zene. 20.30. A cseh-jugoszláv liga ünnepélyes Masaryk születésnapja alkalmából. 22.15. Rádiónégyes Farkas Gitta énekesnő közreműködésével. 23.15. Zene az autókülből. — Berlin. 17.30. Dalok. 17.55. Hangverseny két zongorán. 19. Húsvégi zene. 20.35. Schmitzer-Strausz Oszkár „A bátor Kasszián” című énekes vígjátéka. 22. Schrecker Ferenc kamarazeneművei. Utána különböző nemzetek táncczene gramofonon London. 17. Énekek a westminsteri apátság templomából. 17.45. Kvintett. 20.40. Isaacs Beethoven C-moll szonátáját játsza. 21.45. Jazz-trió 22. Hangverseny a néppalotából Ronald Landon vezetésével. Gref Arthur zongoraművész közreműködésével. Utána táncczene. — Nápoly. Zene. Szavaltatok. 22.02. Négygyütési hangverseny — Prága 11—12.15. Híres hegedűsök gramofonon. 13. Déli zene. 17.30. Kamarazene. 19.50—24. Smetana Libusa c. operája a Nemzeti Színházból. — Wien. 12. A Silvingzenekar játéka Heller Frika és József közreműködésével. 16.30. A Wolfthal-zenekar játéka. 18. Mesék. 21.40. Beaufils „Medea” című szimfonia a Studióban, utána a Silving-Geissler-zenekar játéka. — Budapest. A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. 1.05. A rádió házikvartettének hangversenye. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.40. Magyar ope-

retészetek. 11. Angol nyelvoktatás. 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Gioconda” Dalmi 4 felvonásban. 11.25. A Fejes szalonzenekar, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból.

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel. Biheller-dohánytözsde, volt Andrássy-tér 16. Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J-u. Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám, Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok, Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület. Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködéssel válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL ▲ ▲

LEVELEZÉS.

KÉREM vasárnap látott barnabundás hölgyet, kit Forrai-uccától Ligetig kísérem, lapvásárlásnál Közlöny szerdai számára figyelmeztettem, adjon ismeret ségre alkalmat. „Anonimusz” jellegre levele van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 935

ALKALMAZÁS.

SEGÉDJEGYZŐ, képesített, nős, 20 évi gyakorlattal, ki a jegyzői iroda önálló kezelését vállalja, s a román, magyar és német nyelvet bírja, azonnali beállással alkalmazást keres. Cim Demeter Ludovic, Covăsiu (Jud. Arad.) 200

LAKÁS.

FÖTÉREN kétszobás, konyhás lakás március 15-re kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

FÖTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzetnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás előszobával és pinóval májas előszobára a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VÉTEL ÉSELADÁS.

DIÓFA könyvszekrény, gyönyörű párna eladó. Bulev. Carol 46. földszint 2. a. 937

ANTIK ÓRÁK, vitrinek, komódok, perzsaszőnyegek, Biedermayer szalónok, festmények, álló ebédlőrak, komplett szobaberendezések, u. m.: ebédlők, hálók, uriszobák, szalónok, börgarnitúra, szobrok, kalapdobozok, forgatható könyvszekrény, filé asztalterítők, dupla ágylámpák, kézimunkák, asztalok, székek, fehér vasgép, zongorák, dísztárgyak, vezető gép mozgósításhoz részére teljes felszereléssel. Két membranos teljesen új gramofon 25 lemezzel, besszarabiai szőnyegek, stb. eladók. SALGÓNE bizományi üzlete. Str. Horia I (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

TEHERALVÁZ Chevrolet gyártmányú 4 hengeres, keveset futott, teljesen újonnan javított kocsit karosszériával vagy anélkül eladó Mautner Tibor Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 6. 122

FORD Camion 1½ tonnás új gummikkal, üzernképes, eladó Dobra, Vadászkiút szálloda. 933

SÜRGŐSEN KERESÉK megbízóim részére komplett szép uriszobát, perzsa és gyári ebédlő összekötő és futó szőnyeget, antik butorokat, garderober szekrényeket, könyvszekrényeket, dísz-tárgyakat, különböző antik tárgyakat stb. SALGÓNE bizományi üzlete Arad, Strada Horia I. (Széchenyi-u.) Neuman-palota 1000

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPANT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában 1454

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott
Központi főbejárás (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Külön étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Seha nem látott olcsó árak **Bogyó** harinya üzletében, Str. Eminescu 19.

„Adeszó” selyem harinya No. 45. Qual. II. lej 158. „Adeszó” No. 51. Qual. II. lej 175. „Három Korona” selyem harinya Qual. II. lej 176. „Teasmilla” Qual. II. lej 115. „Oreco” lej 118. I. cernsárisnya „Nice”, „Idéal”, „Marjet” lej 118. Selyem flor 55 lej 61 75 lej 6. Glasé bőrkezt. II. lej 145. Cérnakeztyű 40 lej 61. Selyem reform női nadrág 85 lej 61. Csipkék, szalagok, divatgombok és divatcsattok után 20 százalékos engedély.

HOTEL

NEGRESCO

NIZZA,

PROMENADE DES ANGLAIS.

A francia Riviera legmodernebb szállodája.

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

INGATLAN.

VIDÉKEN. Aradhoz közel kisebb ház fűszerüzlettel, összes jogokkal olcsón eladó vagy kiadó. Kévs pénzzel átvehető. Dobra, Vadászkiút szálloda. 934

ÜZLETEK

SZATÓCSÜZLET nagy vevőkörzettel, lakással Attila-tér és Calvin-u sarkán azonnal kiadó. Bővebbet Str. Eminescu 5. szám alatt 851

ÜZLETHELYISEG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetesítő és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

NAGYFORGALMU, jólmenő borbélyüzlethez társat keresek kevés tőkével. Szakember előnyben. Kisebb borbélyberendezés, olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 938

Maculaturapapir 5 kgros csomagokban olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Olcsó tűzifa!
100 kg. fűrészelt fa
80.— Lej
Aufrecht fatelep Arad.
Olfa minden minőségben, a legelőbbi áron kapható.

TORDAI CEMENT
Portland Hercules
TORDAI GYPS
Vezérképviselő:
KORNIS TESTVÉREK ógnál
Aradon, Bul. Regina Maria 13.
Telefon 501.
Figyelem! A Tordai Cement a gyár signójával eredeti 60 kgr.-os zsákokban gyári plombával kerül forgalomba.

Legszebben
főnyez, mos, vasal:
Buttinger Tepéz
gázmosodája Arad, v. Batthyány-u. 35.
bent az udvarban.

Olcsó tüzelőanyag
parketta hulladék
kapható a 840
KORNIS-fűrészgár
Curtici-u-i telepén
Telefon: 187. és 504.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Kedvezményes vizum és utazás **Künstler Vizumirodában** ARAD, Bulev. Reg. Maria 24.